

Voto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 26, dd. 24 april 1989
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Fosseele
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

Waar is Kultuurraad?

Werken aan Het Grote Herstel

Kultuurraad, de raad die de cultuuraufgevaardigden van de Leuvense presidia groepeerd, is niet meteen de meest offensieve van Loko's geledingen te noemen: je hoort er doorgaans heel weinig van. De cultuurprogramma wordt verzorgd door het aan deze raad gelieerde Stuc. Traditiegetrouw verzorgt Kultuurraad naar buiten uit elk jaar zelf ook wel een aantal activiteiten. De meest in het oog springende daarvan is het AV-project, dat dit jaar echter *niet* doorgaat. Een teken aan de wand dat deze raad in zak en as zit, de malaise nabij?

Volgens voorzister Isabelle Rossaert mag je, wat de huidige situatie betreft, zeker niet van een malaise spreken. Vorig jaar kon dat wel, en je hoefde het toen niet alleen over Kultuurraad te hebben. Ook in het Stuc, waar de beleidsploeg op het laagst niet veel méér deed dan wat aanmodderen naar het einde van het seizoen toe, was de fut er helemaal uit. Als klap op de vuurpijl werden in april van vorig jaar de programmatoeren ontslagen.

Kultuurraad van zijn kant zat met een zware kater opgezaaid na de nagenoeg totale flop van het AV-project *Leuven gaat vreemd*. Het publiek reageerde vrij afwijzend. Niemand vond het echt goed. Hooguit kon je hier en daar horen dat het wel 'een beetje leuk' was, maar daar hield het dan ook op.

Los daarvan waren de initiatiefnemers zelf ook niet erg gelukkig. Bij het project is zowat alles verkeerd gelopen, wat kon verkeerd lopen. In de eerste plaats was er een totaal gebrek aan coördinatie. Eigenlijk was het vorig jaar al niet de bedoeling, een heus AV-project op poten te zetten. Het zou eerder om een (kleinschaliger) samenwerkingsproject tussen verschillende kringen gaan. Uiteindelijk had iedere deelnemende kring wel een ideeetje waar iets in zat, maar dat toch niet helemaal dat was. Als afgevaardigde kritiek uitoefenen op het voorstel van een ander bleek een vervelende aangelegenheid, omdat de kans groot was dat je eigen ideeën op hun beurt van tafel zouden worden gevergd. Zo iets in goede banen houden moet de taak van de voorzitter zijn, maar Bruno Verbergt, die toen die functie waarnaam, heeft zich volgens Isabelle Rossaert niet echt met het project beziggehouden. 'Leuven gaat vreemd' was al bij voorbaat gedomd te mislukken, de entoesiaste inbreng van enkele aktievelingen ten spijt.

Hoeven

Nochtans heeft Kultuurraad in het verleden een aantal mooie projecten afgeleverd. Daarbij denkt men vooral aan de twee afleveringen van *Leuven vol muziek*, die bij het publiek sterk aansloegen. Kultuurraad wou er echter geen traditie van maken, omdat je dan na een aantal jaren bij een soort van Gentse feesten uit zou komen. Anderzinds is het meer dan waarschijnlijk, dat er binnen enkele jaren een derde keer 'Leuven vol muziek'

wordt gebracht. Kultuurraad is er trouwens van overtuigd dat het publiek wel degelijk een AV-project wil.

De kater van vorig jaar verklaart de matige werking van dit jaar natuurlijk niet helemaal. Er is meer aan de hand. Zo is het geen geheim dat de AV niet meteen een grote publiekstrekker is: slechts een tiental cultuuraufgevaardigden werken actief mee. Vooral de biomedische wetenschappen (met kringen als Medica en Farma) laten het wat dat betreft al jaren massaal afweten. Tegenwoordig kun je nog maar moeilijk stellen dat Kultuurraad door de kringen gedragen wordt. Het is meer een zaak van een tiental geïnteresseerde individuen. Die vertegenwoordigen nog maar nauwelijks hun kring.

Isabelle Rossaert wijt de beperkte belangstelling voor Kultuurraad, en de zwakke opkomst van studenten bij Stuc-voorstellingen, aan de taai *vooroordeelen* die bij vele kringen nog altijd sterk leven. Het zogenaamde 'elitair' karakter van het Stuc skooort nog altijd hoog, vooral omdat het door ouderejaarsstudenten aan eerstejaars wordt doorgegeven. De term 'elitair' slaat dan niet enkel op de (vrij) hoog mikkende programma's, die weinig of geen commerciële, populistische voorstellingen telt, het gaat ook om de ervaring van nogal wat cultuuraufgevaardigden, dat het Stuc hen niet ernstig neemt. "Wie iets probeert in te brengen, wordt uitgelachen en afgescheept als iemand die niets van cultuur afweet" luidt het. Met een man als Michel Uytterhoeven, die jarenlang op het Stuc de dienst uitmaakte, viel inderdaad nogal moeilijk te praten, zo zegt Isabelle Rossaert. Wij denken dan terug aan zijn gevulde woorden "Ik ben het heu te discussiëren met mensen die niet van kunst houden." Uytterhoeven doelt hier dan op mensen die maar niet willen begrijpen dat het Stuc als vernieuwend centrum vernieuwend moet blijven werken, en dat het kulturele luik van de democratisering van het onderwijs moet worden gezien in termen van lage toegangsprijzen voor voorstellingen.

Artistiek

Dat mag dan wel waar zijn - de programmatoeren hoeven hun broek niet te laten zakken om volk over de vloer te krijgen. De visie die het Stuc er op

vervolg op p.8 ▶

Nijd

Het is maar een stap van Neyts naar nijd. Flauw natuurlijk, maar wij kunnen het ook niet helpen dat het mens ons zo ergerlijk op de zenuwen werkt. Louis Toebak doet zijn ogen dicht opdat mevrouw toch nog op tijd haar lijsten voor de Euroverkiezingen kan binnenbrengen, en als bedankje krijgt die brave man een hoop verwijten naar zijn kop geslingerd. En dan maar praten over moraal in de politiek, goeie manieren. Wij kunnen het geloven, dat Wilfried u heeft laten staan! Details op pagina 5.

Gwiedo

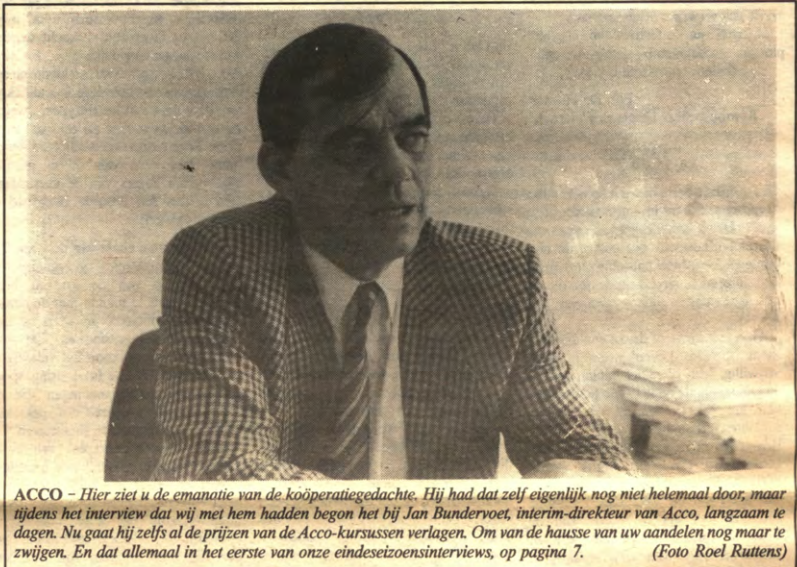
Onze grote spelkunstenaar Gwiedo Geerts krijgt het deze week weer hard te verduren. Onlangs bleek zijn magnus opus Van Dale vol fouten te staan, daarna vezen alle kranten hem een been uit voor zijn armlierige voorstellen om de spelling te versimpelen, en nu het weer wat rustiger geworden is en hij zijn wonden likt, heeft onze muggeszifter van dienst het ei van de spellers nog eens onder de loep genomen. Niet hard genoeg gekookt! Onze zifter verbergt zijn ontroering niet. Pagina 8.

Wies

Een schone worp, zei de boer en hij aanschouwde het Nieuwe Vlaamse Gedachtenboek dat Jos Vandervelpen in een boek voor ons heeft uitgestald. Jos heeft verzen van alle grote Vlaamse dichters (Wies Moens, Anton van Wilderode en Dirk van Bastelaere) beschouwd, en hij kwam tot de konklusie dat het allemaal vuile trokisten zijn. Konkurrentie voor ons! Daar konden wij natuurlijk niet mee lachen. Veto trok naar Jos, en maande hem aan het volgende keer wat bescheidener aan te pakken. De bij erin, op pagina 9.

Moed

Van het westelijk front geen nieuws, maar in het oosten wordt nog altijd lekker fel gevochten. De mannen zitten er in schuttersputjes en turen door verrekijkers naar de woonwijken waar de raketten u en mij in stukken illend vlees omzetten. De vrouwen zijn er depressief. Gelukkig zijn er nog dokters in de zaal, en wordt er af en toe een wijze gespeeld. Bericht uit de Afghaanse samenleving, op pagina 6.

ACCO - Hier ziet u de emanatie van de kooperatiegedachte. Hij had dat zelf eigenlijk nog niet helemaal door, maar tijdens het interview dat wij met hem hadden begon het bij Jan Bundervoet, interim-direkteur van Acco, langzaam te dagen. Nu gaat hij zelfs al de prijzen van de Acco-kursussen verlagen. Om van de hausse van uw aandelen nog maar te zwijgen. En dat allemaal in het eerste van onze eindsezoensinterviews, op pagina 7. (Foto Roel Ruttens)

Dalende slaagcijfers en gebakkelei

De universaliteit van de bekrompenheid

Met de eksamens voor de deur beginnen heel wat studenten zich zorgen te maken over hun slaagkans. Daar is ook voldoende reden toe. Al verschillende jaren na elkaar dalen de slaagcijfers aan de KU Leuven. Vooral voor de eerste kandidatuur is dat duidelijk. Tijdens het academiejaar 1986-'87 slaagde slechts 43,4% van de generatiestudenten van de KUL. Wanneer dat cijfer in de eerste licentie nog maar tot 74% gestegen is, zoals bijvoorbeeld in het departement Wiskunde, dan zit je duidelijk met een probleem. Wiskunde zit zo ongeveer met het laagste slaagcijfer van de hele universiteit. Ondanks die problemen blokkeren een aantal profen nu al langer dan een jaar de bespreking van de hele problematiek. Tot één van hen, professor Alfons Van Daele, die kotsbeu was. Van Daele stelde voor Veto een uitgebreid document samen waarin hij een boekje open doet over de moeilijkheden binnen het departement Wiskunde. Het opmerkelijk aan het hele geval is dat het, mits wijziging van enkele namen, zo toepasbaar is op bijna alle departementen aan deze universiteit.

De problematiek van de slaagcijfers is een zeer uitgebreide en moeilijke aangelegenheid. Zo tonen de cijfers die tot verleden jaar door de Dienst Universitair Onderzoek (DUO) gepubliceerd werden duidelijk aan dat de *generatiestudenten* aan deze unief - dat zijn studenten die zich voor de eerste keer in de eerste kandidatuur inschrijven - minder en minder kans op slagen hebben.

Spot

In het academiejaar 1986-87 bereikten de cijfers een dieptepunt met een percentage van 43,4%. Opgeplisht naar de groepen komt dat voor Eksakte Wetenschappen op 52,2%, voor Biomedische Wetenschappen op 46% en voor Humane Wetenschappen slechts op 38%. *Globaal genomen* heeft een generatiestudent uit Eksakte Wetenschappen dus

15% meer kans om te slagen dan een student uit Humane Wetenschappen. Hoe het met de slaagcijfers van vorig jaar zit, is onmogelijk te zeggen want het rektorat heeft ondertussen publicatieverbod opgelegd aan DUO (zie kadertje pag 3).

Uiteraard rijst de vraag naar de oorzaken van die dalende slaagcijfers. En daar wringt het schoentje. Want hoewel DUO al jaren over slaagcijfers rapporteert, wordt er nauwelijks gezocht naar de oorzaken van de dalende trend. Men beperkt zich meestal tot de opmerking dat zulke problematieken in de toekomst onderzocht zouden moeten worden. Dat dat niet gebeurt, is voor een deel te wijten aan personeelsgebrek bij DUO. Onlangs konden studentenvertegenwoordigers van Kringraad trouwens vernemen dat het rektorat niet van plan

is meer mandaten aan DUO toe te kennen.

Die politiek is een illustratie van de manier waarop er aan deze - en, ongetwijfeld ook aan andere - universiteiten over problemen op het gebied van onderwijs gedacht wordt. Op alle niveaus kan je eenzelfde mentaliteit terugvinden: vóór alles wordt er aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek, academisch en wetenschappelijk personeel maken carrière en valoriseren hun loopbaan met wetenschappelijke publikaties. Onderwijsverstreking en alles wat daarbij komt kijken, is slechts secundair. Een prof die aandacht besteedt aan zijn onderwijs en daardoor onvermijdelijk een deel van zijn wetenschappelijk onderzoek laat vallen, wordt door kollega-proffen wantrouwig of spottend bekeken. Studenten of studentvertegenwoordigers doorbreken bijna een taboe wanneer ze het docernivo of de manier van eksamineren van profen besproken willen zien. De bekrompenheid en kneuterigheid van het academisch 'korp' is op dat punt onbegrens.

Komedie

Een prachtig voorbeeld daarvan vind je terug in wat zich op het moment afspeelt binnen het departement Wiskunde. Het probleem van lage slaagcijfers in de eerste kandidatuur is daar al verschillende jaren akuta. Van 40% geslaagden in 1981-82 - toch al laag - daalde dat cijfer gestadig naar 31% in 1986-87. Ondertussen lijkt er echter nog een probleem te zijn bijgekomen. Want in de academiejaren 1985-86 en 1986-87 zijn ook de slaagcijfers in eerste licentie spektakulair met ongeveer 15% gedaald. In die jaren slaagden er nog respectievelijk 76% en 74% van de eerste lissers. Opmerkelijk is wel dat vorig academiejaar die cijfers terug tot 88% stegen.

Professor Van Daele, docent analyse, maakte zich blijkbaar ongerust over die cijfers - het hoeft tenslotte niet altijd uit

vervolg op p.3 ▶

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Plakken

Het is gebruikelijk bij die speciale evenementen zoals presesverkiezingen ieder plekje, muur of paal van de campus tot op manshoofde centimetersdik wordt beklad. In de meeste gevallen: zonde van 't papier.

Bij een druilerig regenweertje weken die dikke vachten kladderig vrij snel los en wordt de campus binnen de kortste keren een grote papperige ellende.

Voorstel: in de festiviteiten, af-plakploegen inschakelen bij de opruiming. Voorstellen: ingewacht bij

Bob De Poorter
Kampusbeheer Humane Wetensch.

KVHV

Graag enkele bemerkings bij het artikel "Op het rektorat luisteren ze nog naar ons". Is er daar ergens sprake van duizendvijfhonderd geabonneerde studenten? Dat betekent concreet, meer dan duizend eerstejaarsstudenten die op een lage manier lid werden van het KVHV.

Hoe je 't keert of draait een abonneement op "Ons Leven" neem je nooit vrijwillig. Ma- of palief betaalt 200,- fr aan de postbode en je kan je lid noemen van het KVHV, oudste en grootste studentenvereniging aan de KU Leuven. Een leuk bron van inkomsten overigens, 1500 maal 200 frank maakt 300.000 frank, enkele losse bijdragen van het FKK en meer dan 1 miljoen subsidies van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Dienst voor Jeugdvorming). Met zo'n smak geld

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 15
nr. 26
24 april 1989

Hoofredactie: Erik Paredis
Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redactie:
Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka:

Filip Dutoit, Roel Ruttens

Lay-out en vormgeving:

Bart Capéau, Lut De Boel, Luc Janssens, Hilde Lenie, Erik Paredis, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Noël von Kraft

Medewerkers:

Polleke Bijens, Lut De Boel, Alexandra Melis, Walter Pauli, Claudia Van de Velde, Noël von Kraft, Tom Ysebaert

Eindredactie:
Bart Capéau

Zetwerk:
Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij:
Rotatyp Brussel (8000
eksemplaren)

Abonnementen:
Studenten: 250,-; niet-studenten:
300,-; steun vanaf 600,-; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas:
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redactieadres bezorgen
Redaktievogeding:
iedere vrijdagmiddag om
15.00 uur

rolschaps omdat beide produkten toch vier vielen tellen. Of ga je kringkursussen vergelijken met Acco-uitgaven omdat ze allebei een kaft hebben.

Kringen kunnen hun prijzen enkel zinnig toetsen aan de gangbare kopieprijzen. En als je dan weet dat (grote) kringen jaarkontrakten afsluiten met kopiediensten en prijzen bedingen van 0,7 fr en minder en deze kopies verkopen aan 1 fr of meer, dan is de balans snel gemaakt: hier wordt rijkelijk verdiend op de rug van de medestudenten. En omdat het hier kopies betreft blijft de kostprijs door het jaarkontract voor een kleine en een grote oplage hetzelfde.

Kursussen uitgeven houdt wel wat meer in dan manuskripten kopiëren en er een kaftje rond plakken. Een cursus moet een didaktisch verantwoord produkt zijn en vraagt heelwat professioneel voorbereidend werk van (dikwijls universitair) geschoolden. Alleen zo krijg je een publikatie die het studeren gemakkelijk en de studiedruk vermindert. Acco gaat nog een stapje verder: niet alleen moet een cursus voldoen aan deze didaktische kwaliteitsnorm maar moet een cursus moet ook verkocht worden aan de laagst mogelijke prijs. En voor Acco is de kostprijs van een kleine en een grote oplage niet hetzelfde. Redaktiekosten, de kosten van het uittypen... wegen bij een kleine oplage nu eenmaal meer door. Prijzen van Acco-uitgaven vergelijken met deze van de al of niet ingebonden kopies van de kursusediensten is dus een absurde bezigheid of volksverlakkerij.

Het ontstaan, einde van de jaren '70, van de 'commercieel georganizeerde' kopieverkoop van de kringen heeft trouwens niets te maken met de demokratizeringsprincipes, maar alles met commercializeringsprincipes. De zeer rendabele kopieverkoop ligt volledig in het verlengde van de fundraising, sponsoring e.a. geldinzamelingen die de kringkas moeten spijzen om spektakels en prestigeprojekten te financieren. De 'demokratizeringsprincipes' van zulke kringen - hoe verleidelijk ook gepresenteerd - zijn voor de studiekwaliteit van deze universiteit even schadelijk als de tabaksreklame voor de gezondheid.

Natuurlijk, alle kursusediensten over dezelfde kam scheren, zo ook van simplisme getuigen. De meeste kursusediensten zetten zich nu steeds onbaatzuchtig in voor hun medestudenten en proberen, daar waar volwaardige kursussen ontbreken, aan te vullen (bv. met studentennota's) te werken. En dat verdient alle respect. Ook al behoren de briefschrijvers tot de VTK-kursusedienst en was hun reactie vrij kortzichtig en ongenueanceerd (gebrek aan degelijke

informatie?), met bovenstaande beschouwing viseer ik hen allerminst. Voorlopig behoort de VTK-kursusedienst tot de betere. Alhoewel ze op een slappe koord dansen. Zeker als ze de discussie rond de kursusediensten beperken tot een zuivere contentienkwestie en geen rekening houden met de didactische meerwaarde die een cursus behoort te hebben.

Luc Vander Velpen
Acco

Zuid-Afrika

Als student Genesekunde die het voorrecht heeft genoten om in Zuid-Afrika stage te lopen, voel ik mij verplicht te reageren op het artikel 'Genesekundestudenten in Zuid-Afrika' (Veto 15, 24, 10 april 1989, pag. 5). Hoewel het inderdaad logisch is dat wie in een land leeft de situatie waarin hij verkeert het best kan inschatten, denk ik toch dat dat een buitenstaander die in het land gewoon én gewerkt heeft kan bijdragen tot een correctie en aanvulling van het nogal ongenueanceerde beeld dat Dr. Kistnasamy schetst.

Voorreest heb ik zelf samengewerkt met zwarte artsen die met de specialisatie in gynaecologie en verloskunde bezig zijn. Verder durf ik het genoemde getal van 600 zwarte artsen voor heel Zuid-Afrika achterhaald en sterk onderschat te noemen, hoewel er nog veel te weinig zijn. Het is inderdaad noodzakelijk dat de zwarte studenten een degelijke opleiding, maar dit is ook het geval! Een zwarte student genesekunde heeft het financieel althans - dikwijls gemakkelijker dan vele blanke collega's (met vergelijkbare socio-economische thuisituatie) en dit dankzij de sponsoring door firma's. Eens afgestudeerd als arts zijn er dan nog velen die blijkbaar hun eigen gewin vrij verkiezen boven het dienen van hun volk: ook een zwarte 'brain drain' bestaat! Tegenover de zogenaamde bestedingen per kind voor onderwijs stel ik bv. het feit dat blanke wel duidelijk zijn opdraaien voor hun eigen hoge medische kosten (zoals hier), terwijl dit voor zwarten belachelijk goedkoop is (de regering past de rest bij met belastinggeld; vooral uit blanke bron).

Wanneer bezoekende studenten Zuid-Afrika zouden verlaten met een éénzijdig beeld over de situatie, dan is dit niet alleen te wijten aan henzelf: de zwarte studenten en artsen die wij ontmoeten gaven meestal slechts na lang en hardnekkig uitleg over hun situatie, en die 'uitleg' bestond dan ook meestal uit kortzichtige algemene kritiek zonder opbouwende elementen. Echte persoonlijke en genuanceerde gesprekken kwa-

men weinig voor. Onze eerste reden om naar Zuid-Afrika te gaan was inderdaad om er zo veel mogelijk te leren. De kosten voor die reis (40.000 á 80.000 BEF) droegen we volledig zelf. Is het dan onlogisch dat we in onze geringe vrije tijd ook wat wilden zien van dit mooie land zelf?

Wat betreft de ondervoeding: deze bestaat zeker, doch is niet uitsluitend te wijten aan de relatief slechtere financiële toestand van de zwarte gezinnen, maar ook aan een vorm van onwetendheid, eventueel zelfs onwil waardoor traditionele of 'lekkere' voeding boven gezonde voeding wordt verkozen. Hierbij komt dat de praktijken van vele toverdokters de gezondheidstoestand van een zwart zieke kind dikwijls meer kwaad dan goed doen.

Onze wijze van handelen en onze houding tegenover de patiënt verschilde in Zuid-Afrika niet van deze van België. Het enige 'voordeel' van Zuid-Afrika ten opzichte van België is het groter aantal patiënten waardoor er meer nood is aan hulp en wij meer ervaring konden verkrijgen dan hier.

Tot slot: buitenlandse studenten - van welke kleur ook - weigeren, zeker wanneer men uitgaat van een onjuiste stellingen (cfr. resolutie van Natal), kan ik niet anders dan racisme noemen.

Lode Dewulf

Werkgroep Zuid-Afrika 1987-88

Nvdr: Het hele onderwijs- en gezondheidsstelsel wordt bepaald door de apartheid. Dat enken van de weinige zwarten die hogere studies beginnen gesponsord zouden worden door firma's, heeft geen enkel belang als het systeem op zich diskriminerend is en voorbereidt op de apartheidsmatigheid.

Voorzietingen voor medische kosten worden gefinancierd door werkgever en werknemer. Alleen zijn heel weinig zwarten aangesloten omdat de bijdragen zo hoog zijn. Bovendien worden zwarten meestal enkel gedekt voor gewone konsulaties en geneesmiddelen, terwijl blanke voor een gehele behandeling gedekt zijn. Dat zwarten dus zouden genieten van blank belastinggeld is volledig uit de lucht gegrepen.

Ondervoeding en een slechte gezondheidstoestand zijn niet te wijten aan onwetendheid of toverdokters, maar wel aan de manier waarop de apartheid de zwarte bevolking van elk onderwijs en van medische faciliteiten verstoken houdt. Net zoals diezelfde apartheid oorzaak is van bijvoorbeeld 50.000 gevallen van TBC per jaar en van epidemies van malaria, mazelen, tyfus, polio of cholera. Als arts, opgeleid in Zuid-Afrika, zou u dat toch wel mogen weten.

JOORIS

JOORIS AND THE RECYCLETTI'S

Door:
Hendrik Delagrangé
Filip Dutoit
Geert Waegeman

Wij juichen toe dat er voor volgend jaar een verdere reglementering voor het Neukom wordt uitgewerkt.

Verder wil ik er even op wijzen dat eeuwige moralisten niet uit het oog mogen verliezen dat al het geld dat 'onaanvaardbaar verspilld' wordt bij de verkiezingen, daarvoor is voorbestemd en dat als het in Leuven niet vloeit, het ergens anders voor net de zelfde redenen zal aangewend worden. Deze verspillung heeft dan ook diepere wortels, die niet aangetast zullen worden door 'kleinere' campagnes. En de maatschappij is moeilijk te veranderen, daar kunnen er meer van mee spreken...

Tenslotte wil ik nog langs deze weg, alle mensen bedanken die deze week, voor wie dan ook, via hun inzet, hun liefde voor Ekonomika betuigd hebben. Met hun medewerking, en enkel daarmee, blijft Ekonomika de grootste, schoonste en bloeiendste van het Vlaamse land en ver daarbuiten. Sorry Veto!

Stijn Vermeulen
'Vijf voor twaalf'

Acco

Kursusediensten van sommige kringen vergelijken graag hun koopwaar met Acco-kursussen. Maar zoals dikwijls het geval, loopt zo'n vergelijking meer dan mank, zoals nog maar weer eens bleek uit de nuancerende lezersbrief 'kursusedienst' in Veto van 17 april II. Aan prijsvergelijking kun je pas doen wanneer je twee gelijkwaardige produkten hebt. En 'gelijkwaardig' is iets totaal anders dan op 'elkaar gelijkend'. Veeg je met deze logica de vloer dan kom je tot toestanden waarin je de prijs van een wagen gaat afwegen aan deze van een

Fonske onthult

4 vervolg van p.1

studentenhoek te komen - en vraagt in december '87 een eerste keer aan departementsvoorzitter Teugels om het punt eens grondig te bespreken op de departementsraad Wiskunde. Na herhaald aandringen van Van Daele, na verschillende brieven tussen Van Daele, Dupré, Teugels en onder andere professor Cerulus, en zelfs na dreigingen van Van Daele om het hele gedoe publiek te maken, is er anderhalf jaar later echter nog altijd niets gebeurd. Omdat de problematiek zo gevoelig ligt? Misschien.

Boter

De oorzaak ligt voor een deel ergens anders, namelijk in de verhoudingen binnen het departement Wiskunde. Wie een beetje vertrouwd is met mede-beheer aan de unief kan de situatie zo projecteren op andere departementen. Ten eerste blijkt het niet te boteren tussen de Wiskundeproffen onderling. Vertegenwoordigers van de fakulteitskring Wina, die de studierichtingen Wiskunde, Informatica en Natuurkunde groepeerde, noemen het "een departement vol met kleine kinderen die niets anders doen dan ganse dagen ruzie maken. Op departementsraden bijvoorbeeld praten profven met elkaar via de voorzitter."

Ten tweede werken de besluitvormingsorganen niet meer. Van Daele schrijft over de departementsraad: "De raad is niet meer dan een klankbord geworden en vergaderingen dienen om een schijn van democratie op te hangen. Zo is het in ons departement gewoon onmogelijk een punt op de agenda te plaatsen indien de voorzitter dit niet wenst." De studenten van Wina noemen Teugels niet meer of niet minder dan "een diktator die bovendien nauwelijks met de problemen binnen het departement bezig is." Wanneer Van Daele in een brief aan Teugels vraagt om de werking van het departement bespreekbaar te maken, krijgt hij zijn eigen brief teruggestuurd met in de linkerbenedenhoek de lakonieke mededeling: "Mijn waarde, jij draagt voor een groot deel de schuld ervan dat de departementele organen niet functioneren zoals het moet."

Teugels wil op die hele toestand nauwelijks commentaar geven. Hij vindt dat hij zich niet hoeft te verdedigen. Volgens hem wil Van Daele enkele profven persoonlijk treffen. Het lijkt er echter sterk op dat die houding van Teugels nog andere achtergronden heeft. Hij vindt dat "het bilan van Van Daele als prof negatief uitvalt." Na aandringen verklaart hij dat Van Daele volgens hem niet genoeg wetenschappelijk werk verricht. En we zeiden het al: wie zich met onderwijsversterking bezighoudt en daardoor minder wetenschappelijk werk presteert, wordt niet au sérieux genomen.

Verveeld

Dekaan Dupré zit uiteraard ook verveeld met de perikelen binnen één van de departementen van zijn fakulteit. "Maar kent u één departement waar er geen problemen zijn? Ik heb daarin een duidelijk standpunt. Ik kan brieven schrijven met aanmaningen en aanbevelingen, zoals ik gedaan heb. De problemen moeten dringend aangepakt worden, maar ik vind dat ik als dekaan mijn bevoegdheid zou overtreden door mijn rechtstreeks te mengen. En wat de slaagcijfers betreft, moet ik de autonomie van de examencommissie respecteren." Overigens is hij wel tevreden dat hij kollega's heeft als Van Daele die serieus bekommerd zijn om onderwijsproblemen, maar vindt hij het volledig verkeerd om die problemen "via een medium als bijvoorbeeld Veto" bekend te maken.

Dat vindt Van Daele, daarin trouwens gesteund door de studenten, duidelijk niet. "Eén ding lijkt me zeker. Zonder sterke en aanhoudende druk van buitenaf zal er niet veel gebeuren." Want ondertussen ligt het dossier van de slaagcijfers in de eerste licentie al anderhalf jaar ter tafel. Het vreemde aan dit geval is nu dat alle partijen het er roerend

over eens zijn dat er grondig werk gemaakt moet worden van de hele problematiek. De nota van Van Daele zou wellicht een goed vertrekpunt kunnen zijn.

Vinger

Van Daele gaat namelijk verder dan enkel de werking van het departement aanklagen. Die werking is dan wel de reden waarom er tot nu toe niets gebeurd is, maar ze zegt zelf weinig over de eigenlijke onderwijsproblemen. Het interessante aan de analyse van Van Daele is dat hij vertrekt vanuit een aantal observaties die hij als prof maakt, en dat hij tot konklusies komt die al jaren door studenten getrokken worden. En opnieuw geldt hier dat dat niet alleen van toepassing is op het departement Wiskunde maar op het onderwijs- en examensysteem van de hele unief.

Vooreerst zijn er natuurlijk de slaagcijfers in de eerste kandidatuur en de eerste licentie. Daarnaast blijken heel wat profven in eksamentijd te klagen over het nivo van de studenten: studenten blijven op eksamen beneden de verwachtingen van de profven. Ten derde kan, volgens Van Daele, een grote groep van studenten tijdens het academiejaar gewoon niet volgen in de lessen. Tenslotte besteden de meeste studenten tijdens het blokken het belangrijkste deel van hun tijd aan het memoriseren van de stof. "Het inzicht dat studenten hebben is over het algemeen zeer oppervlakkig. En er is zeker geen actieve kennis van de stof aanwezig."

Konijnen

Uit zulke observaties wordt meestal de konklusie getrokken dat de studenten dommer geworden zijn, dat ze minder voorkennis hebben, dat ze minder gemotiveerd zijn. Van Daele doet dat echter niet. En terecht. Tot enkele jaren geleden werd bij zulke observaties al te gemakkelijk met een beschuldigende vinger naar onder andere het VSO gewezen. Maar DUO-cijfers tonen ondubbelzinnig aan dat bijvoorbeeld op het gebied van slaagcijfers geen onderscheid is tussen type 1 en type 2. Er bestaat in beide types wel een duidelijk verschil tussen studenten met een zogenaamde A-voorroeping (met een vakkenpakket dat gebaseerd is op klassieke talen, wiskunde of wetenschappen) en studenten met een B-voorroeping (onder andere menswetenschappen, economische, moderne talen). Van de A-richtingen slaagt ongeveer 48% van de studenten, van de B-richtingen slechts 15%. Konklusie: het zijn niet de studenten met een type 1-achtergrond die minder slaagkansen hebben, wel de studenten met een B-voorroeping (onafhankelijk van het type).

BENEN - Met 'Jane B. par Agnes V.' maakte de Franse regisseur Agnes Varda een portret van Jane Birkin. Varda zou Varda niet zijn als het eksperiment daarbij afwezig was. De film is een kollage van speelfilmscènes en gespeelde interviews met Birkin. Varda probeert een beeld op te hangen van de 'myte' Jane Birkin, de onweerstaanbare die een leven leidt dat misschien wel het best in termen van schandaaljes wordt getypeerd. Ondanks een aantal beroerde akteprestaties werd Birkin beroemd door haar optreden (als naakt model) in 'Blow Up' van Michelangelo Antonioni. Deze kultfilm maakte Jane meteen tot hét symbool bij uitstek van de

'swingende jaren zestig' in Londen. Nadat haar huwelijk met kompromist John Barry op de klippen was gelopen trok zij naar Frankrijk, en maakte haar steile haar in pony en haar lange benen definitief tot haar handelsmerk. Dankzij haar verhouding met de schandaalmakende zanger Serge Gainsbourg raakte zij goed aan de slag.

Jane viel te bewonderen in films als 'Dust', 'La femme de ma vie' en 'Je t'aime moi non plus'. Wij hopen met u dat Agnes Varda het duet dat bij de laatste film hoort niet vergeten is. Op vrijdag en zaterdag in het Stuc, om 20.30 u. (JR)

Tegelijkertijd blijkt echter uit dezelfde cijfers dat het aantal studenten met een B-voorroeping daalt. Er komen met andere woorden meer en meer studenten uit de 'sterkere' richtingen van het middelbaar onderwijs naar de unief. Redelijkerwijze mag men dan aannemen dat de slaagcijfers dan ook zullen stijgen, maar dat is dus niet het geval. Tenzij men nu gaat beweren dat het peil van het volledige middelbare onderwijs gedaald is, is er alleen op basis van vooropleiding geen verklaring te vinden voor de dalende slaagcijfers.

Cirkels

De oorzaken moeten dan ook ergens anders gezocht worden: in het onderwijs- en examensysteem van de universiteit. Er spelen dan verschillende factoren tegelijkertijd. In praktisch alle richtingen blijven de studieprogramma's en de omvang van de cursussen jaar na jaar toenemen. Dat zal wel iets met de ontwikkeling van de wetenschap te maken hebben, maar het getuigt al evenzeer van een achterhaalde visie op

kennisoverdracht: in plaats van zoveel mogelijk stof te zien, zou men er beter aan doen centrale temata te kiezen en naar meer inzicht en vaardigheden te streven. Snoeien in vakken en programma's kan in heel wat richtingen geen kwaad.

Zo'n benadering is trouwens ook van belang voor de manier van eksamineren. Op het moment wordt er over te veel vakken eksamen afgenomen. Bovendien zijn de eksamen te veel over het jaar gespreid, zodat de eksamenstress veel vroeger op het jaar begint en eksamen nodeloos detailistisch worden omdat de studenten zogezegd tijd genoeg hebben om alles te studeren. Daarbij komt nog dat de manier waarop de stof gedoceerd wordt, aanzet tot detailvragen in plaats van inzichtsvragen. En omdat het logisch is dat een student studeert in functie van zijn eksamen, zal hij ook op reproductie blokken, en niet op inzicht.

Studieduur

Van Daele spreekt in dat verband in zijn nota zelfs van viciuze cirkels. Door die hele situatie gaan studenten namelijk

slecht skoren op eventuele inzichtsvragen. Docenten durven dan nog minder belang hechten aan dat soort vragen. Daardoor studeren studenten nog meer op reproductie. Daarbij komt nog dat gememoriseerde stof meestal slecht begrepen is en niet lang blijft bij. Men begint dan aan het volgende jaar met onvoldoende voorkennis en bekwaamheid. En dan wordt er weer gekozen om te reproduceren in plaats van de stof uit te diepen, enzovoorts.

Toeval

Van Daele besluit daaruit dat wanneer er niets gebeurt aan het examen- of het onderwijssysteem de slaagcijfers onvermijdelijk laag zullen blijven. Tenzij bijvoorbeeld de profven, bewust of onbewust, hun normen op eksamen lager gaan leggen. Dat zou volgens hem een verklaring kunnen bieden voor het feit dat de slaagcijfer in eerste licentie Wiskunde verleden academiejaar terug gestegen is. "In die zin zou het toch niet zo veronderlijk zijn dat de docenten uit de eerste licentie hun normen verlaagd hebben op grond van de slechte uitslagen in '86 en '87." Die stelling is natuurlijk sterk hypotetisch. Maar beweren dat de daling van de voorgaande jaren "een statistische toevaligheid" is, zoals Teugels doet, is dat al evenzeer.

Het voorbeeld van Wiskunde bewijst echter ten overvloede hoeveel facetten er komen kijken bij een onderzoek naar slaagcijfers. En hoe dringend een wetenschappelijke en onbevooroordeelde aanpak nodig is, niet alleen van die slaagcijfers maar ook van de onderwijsversterking en het examensysteem. Er gaan allerlei geruchten dat het rektorat initiatieven in die richting uitwerkt, maar voorlopig doet men daar nog erg geheimzinnig over.

Om met een ironische Van Daele te besluiten: "Zal de akademische overheid druk uitoefenen? Zit ook zij niet in de greep van de huidige tijdgeest? Het Erasmusprogramma krijgt veel aandacht. Het is belangrijk voor de goede studenten - en voor de faam van de universiteit. De rektor wil toch van Leuven een "zeer goede universiteit" maken. Maar dit kun je niet realiseren met aandacht voor onderwijs van de gemiddelde student. Dit doe je met aandacht voor onderzoek en eventueel met de zorg voor het onderwijs aan de beste studenten."

REKTORAAT VERBIEDT PUBLIKATIE SLAAGCIJFERS

De Dienst Universitair Onderwijs (DUO) maakt al sinds 1980 uitgebreide analyses van de slaagcijfers aan de KU Leuven. Aanvankelijk beperkte men zich daarbij tot de eerste kandidatuur, maar sinds het academiejaar 1986-87 worden ook de cijfers van de latere jaren bekend gemaakt. Normaal gezien worden die analyses gepubliceerd in januari of februari, maar vreemd genoeg zijn de slaagcijfers van verleden academiejaar (1987-88) nog altijd niet vrijgegeven.

Toen we naar aanleiding van de controverse rond de slaagcijfers bij Wiskunde, contact opnamen met DUO, bleek dat de cijfers van verleden academiejaar al sinds begin januari in beraad worden gehouden op het rektorat. "Nadat de rektor begin dit jaar een opmerking maakte over de slaagcijfers, vragen wij nu heel expliciet wat wij met die cijfers mogen doen," aldus Martine Corijn van DUO. Waarop de opmerking van de rektor sloeg wilde men niet kwijt.

Op het rektorat lijkt er ondertussen al enkele maanden een discussie bezig te zijn over de slaagcijfers en hun

publikatie. Het onderwerp heeft enkele keren op de agenda van het Bureau van de Akademische Raad (BAR) gestaan. De reden daarvoor was snel duidelijk. Hoewel men het niet met zoveel woorden wil toegeven, heeft het beleid blijkbaar schrik voor negatieve reclame wanneer DUO haar cijfers vrijgeeft. Vice-rektor Deruytere: "Alleen Leuven brengt zijn slaagcijfers naar buiten. Andere universiteiten doen het niet. De pers en allerlei instanties bekommertariëren die dan en dat is niet altijd ten gunste van onze universiteit. Het zijn toch commentaren die dikwijls niet verantwoord zijn. Moeten wij dan naïever of masochistischer zijn dan andere universiteiten? Misschien maken andere instellingen propaganda door meer studenten door te laten. Wij willen een kwaliteitsnorm hebben. Moeten we dan in ons eigen vlees snijden door die cijfers te publiceren?"

De discussie over publiceren of niet is nog niet afgelopen, maar hoogstwaarschijnlijk komt die publikatie er dit jaar niet meer van. Om over de volgende jaren maar te zwijgen. Met

die politiek probeert men het probleem van de slaagcijfers te ontwijken en binnenskamers te houden, terwijl het toch overduidelijk is hoe dringend een serieuze aanpak nodig is. Eén van de laatste DUO-nota's rond slaagcijfers (maart 1988) stelt het probleem zeer scherp. "Het studierendement van de eerstejaarsgeneratiestudenten van een aantal studierichtingen werd of bleef in het academiejaar 1986-1987 zeer laag. (...) Het slaagpercentage in het tweede jaar bedraagt aan de KU Leuven 80%; een aantal studierichtingen bevindt zich echter ruim onder dit percentage. (...) Ook in het derde opleidingsjaar moet het slaagpercentage van enkele studierichtingen problematisch genoemd worden. (...) In Humane Wetenschappen en in het ILO brengt een eindverhandeling een aanzienlijke studievertraging met zich mee."

Over de hele universiteit, in alle jaren vindt het probleem dus terug. Begrijpelijk dat het rektorat liever niets wil horen over slaagcijfers. Maar door de kop in het zand te steken, kom je wel geen stap dichtbij een oplossing. (EP)

Kringverkiezingen Politika

Een kring als een ander

"Ik zou er op willen wijzen dat wij geen Pol en Sokkers zijn, maar studenten Sociale Wetenschappen". Dit citaat komt uit de mond van Veto's meest flamboyante huisfotograaf. Hij belichaamt zo de langzame maar zekere mentaliteitswijziging die in de kampus aan de Van Evenstraat bezig is. Vroeger bestond er een spreekwoordelijk stereotiep beeld van de Pol en Sokkers: lang haar, kritisch, links, gekleed in hippie-kleren of slordige jeans,... Dit klopte vanzelfsprekend nooit helemaal met de werkelijkheid, maar er was steeds toch een beetje voor te zeggen. In de ASR - de voorganger van Loko - wezen de standpunten van Politika op een vrij progressieve mentaliteit. Vandaag heeft Politika zich blijkbaar 'genormaliseerd'. De meeste studenten Sociale Wetenschappen verschillen weinig of niet van studenten van andere fakulteiten. Dit kwam ook tot uiting op de jongste kringverkiezingen.

Dit jaar was er in Politika slechts één ploeg: *Runia*. In feite is die ploeg een samensmelting van twee ploegen-invoering. Aan de ene kant heb je een groep, die in feite gewoon de verderzetting is van het huidige presidium - in Politika noemen ze dat koördinatie-komitee (KoKo). Hiernaast zijn er enkele entoesiaste eerste kammers, die ook wel zin hebben de kringwerking te verzorgen. Lang voor de verkiezingen besloten alle ambitieuze lieden echter één ploeg te vormen. Inhoudelijk verschillen ze toch niet zoveel. Men oordeelde dat het beter was om met meer mensen een betere werking uit te bouwen, in plaats van dat de helft ontoegankelijk zou afhaken na de verkiezingen.

Ostentatief

Runia lanceerde in haar campagne een opvallende innovatie. Het grootste deel van de sponsorgelden gaat naar Foster Parents Plan. Deze organisatie heeft een heel eigen manier van ontwikkelingswerk uitgebouwd. Je kan een kind in een Derde Wereldland 'adopter'. Het kind groeit daar op, maar zijn adoptieouders verbinden zich ertoe regelmatig een som te betalen om zo de opvoeding van dat kind mogelijk te maken. In ruil krijgt de Westerse mecenas dan regelmatig informatie over het kind: studietoelagen en dergelijke. De oudstudentenvereniging van Politika stelt zich garant om in de toekomst voor de adoptiekinderen te zorgen.

Runia motiveert zich uitgebreid voor deze ongewone campagne. "Wij walgen van VRG- en Ekonomikatoestanden. Enorm veel geld wordt daar verbrast op een manier die echt tegen de borst stuit. Runia wil zich daartegen ostentatief afzetten, en tonen dat het anders kan. Wij wilden het geld voor onze campagne zinnig besteden. Wij hebben daarom 80 procent van alle sponsorgelden aan Foster Parents Plan besteed." Toch fronsen we hierbij even onze wenkbrauwen. Zo gebruik je immers 'Het Goede Doel' voor je eigen privécampagne. Wat als er nu twee ploegen rondlopen, eentje met 11.11.11, en een andere met Broederlijk Delen. Moet je dan kiezen tussen beide projecten? Hierbij komt nog dat Foster Parents Plan, een niet-gouvernementele organisatie, heel wat kritiek krijgt van het

NCOS. Foster Parents Plan zou gewoon een slechte manier van ontwikkelings-samenwerking zijn. Runia poogt zich wel in te dekken tegen deze aantijgingen: "Wij kennen die kritieken van het NCOS. Daarom hebben we ook een debat willen organiseren tussen Cleymans, de voorzitter van het NCOS en iemand van Foster Parents Plan. Door een misverstand is het niet kunnen doorgaan, maar het komt volgend jaar zeker. We hebben daarbij de echte campagne voor Runia en de actie van Foster Parents Plan goed willen scheiden, ook op de affiches." Van dat laatste hebben we echter niet zo bijster veel gemerkt.

Voor de rest staat Runia vooral voor hetzelfde politiek als vorig jaar, maar dan beter. De zwakke punten willen ze verbeterd zien, de goede ideeën moeten verder uitgewerkt, en er komen enkele nieuwigheden bij. Zo wordt aan de kringstructuur gesleuteld. Boven het KoKo, waar iedere student Sociale Wetenschappen mag komen en zij die de helft van de vergaderingen bijwonen ook mogen stemmen, staat nu een dagelijks bestuur. Die mensen zorgen voor de dagelijkse beslommeringen van de kringwerking. De relatie tussen dat dagelijks bestuur en het KoKo onderhouden, dat wordt vanaf dit jaar de exclusieve taak van de hoofdkoördinator - zeg vooral niet preses - Sigurd Vandermeersch. Het lijkt er in alle geval sterk op dat Politika de oude basisdemocratie verlaat en meer en meer een kring wordt als een ander. Een dagelijks bestuur, een hoofdkoördinator, de 'vijftig-procentregel' om te mogen stemmen... De terminologie is nog wel deze van de woeste jaren, maar inhoudelijk heeft de huidige generatie alleszins een sterk 'aggiornamento' doorgevoerd. Ook de relatie met de overkoepeling Loko is anders geworden. Vroeger was Politika één van de voortrekkers: op Kringraad is een naam als Koen Moens jarenlang een begrip geweest, tijdens de acties van '86 vormden ze traditioneel de militante voorhoede van de betogingen en bezettingen, om ons tot deze twee voorbeelden te beperken. Tegenwoordig is Politika veel minder betrokken, soms zelfs een weinig afstandelijk. In hun info-folder wordt bijvoorbeeld geen woord gerept over Sociale Raad. Volgens Sigurd Vandermeersch was dit

nodig: men moest eerst een stevige werking in de eigen kring uitbouwen, en men had de energie niet om daarbij nog eens actief aan Loko mee te werken. Dit neemt niet weg dat dit maar een magere uitleg is voor een kring van meer dan duizend studenten. Er zijn kleine kringen die met verschillende afgevaardigden aan Sociale Raad meewerken. Wel is men naar eigen zeggen nog ijverig op zoek naar vrijwilligers hiervoor voor volgend jaar.

Bij de Politika-studenten sloeg de Runia-formule wel aan. Zij lieten zelfs een erg positieve indruk na. De uiteindelijke verkiezing toonde dit ook. Vroeger was het - ook al waren er meerdere ploegen - meestal een heksentoe om het vooropgestelde kworum te halen. Runia slaagde daar op haar eentje vrij gemakkelijk in, en kreeg een overgrote meerderheid van ja-stemmers achter haar naam. Twee verklaringen voor dit succes: de studenten van Politika geven hun goedkeuring aan de voorbije kringwerking, en stemmen eveneens in met het programma en de aanpak van Runia. Waarmee Sociale Wetenschappen haast unaniem haar oude verleden - met failliete fakbar, chaotische toestand en een links-kritisch KoKo - van zich afschudt en kiest voor de nieuwe aanpak: verzorgder, stijlvoller, beter georganiseerd, maar minder geëngageerd. Wij zouden het jammer vinden mocht dit laatste aspect nog verder verwaarloosd worden. Een moderne, goed-georganiseerde kring moet zoets ook aankunnen, naast de even noodzakelijke ontspannings- en culturele activiteiten als *Classic in Jeans*. Het ene sluit het andere niet uit.

Walter Pauli

Omnia fert aetas, animum quoque (Vergilius)

En dan vragen ze mij om gauw nog dertig centimeter over liefde te schrijven. *Inter nos*: als het mij lukt krijg ik er een pint voor, straks. Daarom, en enkel en alleen daarom, doe ik het, dat kan ik u verzekeren. Er is geen andere reden waarom ik het risico wil lopen hier op een onbewaakt moment mijn arme hart uit te storten - zie je, daar begint het al. Wie over liefde schrijft moet zich bewust zijn van het feit dat de controle verzwakt, het gezichtsvermogen neemt langzaam af, de vingers gaan sneller over het ongeduldiger wordend klavier. Toen Umberto Eco de liefdes-scène in de keuken van het klooster van de Roos schreef, ging hij over de rondgestrooide manden

kripten heen op het ritme van de liefdesdaad - tenminste, dat beweert hij. Umberto Eco neukt dan wel behoorlijk snel: wie ogen in zijn kop heeft, krijgt het bewuste fragment gelezen binnen de twee minuten. Doet u het hem maar na, en ondertussen blijft u natuurlijk ongeduldig flarden uit het Hooglied en een hele serie aanverwante minneliederen van pilaarbijters debiteren.

Over liefde is wat afgeschreven, al die eeuwen! Er is geen zaak waar zoveel woorden aan vergooid zijn. Meestal was het tevergeefs. In de wetenschap dat je minstens vijf lieven moet verslijten voor je beet hebt dat ze allemaal even slecht zijn (en het allereerste lief te verliezen valt, want de rest is herhaling en herhaling is verdoeffing), vraagt het heus niet zoveel denkwerk om tot volgende conclusie te komen: het is allemaal vergeefs. Al die mooie woorden, u had ze beter nooit uit uw strot geperst. U had er beter aan gedaan een mooi boek te lezen, of een gesprek te hebben over deeltjesversnellers. Daar houdt u tenminste wat van over. Niet dat je van dat oneindegige gezeik over liefde niks kunt overhouden, maar wij hebben het hier wel duidelijk over iets substantieels, iets dat blijft en waarvan je later zegt: hier ben ik beter van geworden.

Want praten over liefde maakt de mensen ziek. Hoe langer ik hier schrijf, hoe slechter ik mij voel, en hoe groter het gevaar dat ik straks lyrisch word. Zo meteen vertel ik u nog alles wat ik weet. Mensen weten dat, en vlak voor het kritieke punt beseffen zij: ik praat meteen mijn mond voorbij. Daarom zoeken zij symbolen, braken zij citaten, vroeger uit de bijbel, vandaag van de teevee. Het woord moet verduisterd. Ik zoek een schrijver waarmee ik dit kan staven. Schrijvers zijn bij uitstek mensen die verduisteren. Een praktische soort! Zij levert u de passende kamoeflage bij eender welk gevoel. Vooral bij liefde natuurlijk. Lees dus nog maar eens een boek. Op het uur van het ware gevoel, *in tempore opportuno*, hebt u dan het juiste citaat in de juiste hand. Nu?

IETS MET LIEFDE

JOBS

Het Stuc zoekt voor onmiddellijke indiensttreding: een DAC'er (m/v) en een gewetensbezwaaarde voor de opulling van twee taken. Van de kandidaten is vereist dat ze:

- ▽ maksimum 30 jaar zijn
- ▽ een betrokkenheid hebben bij de artistieke opties van het Stuc
- ▽ op onregelmatige uren willen werken
- ▽ in teamverband kunnen werken.

Voor het organiseren en opvolgen van het realisatieproces van publicaties, zoekt het Stuc een realisor/lay-outer (met Macintosh) (m/v) met volgende profiel:

- ▽ DAC-project (A2)
- ▽ inventief zijn bij het vormgeven van publicaties
- ▽ eindredactie en lay-out van teksten kunnen verzorgen

- ▽ organiseren van de verschillende stadia in het proces van ontwerp, correctie en druk.

Om het Stuc-programma beter naar pers en publiek te brengen, en om de vrijwilligersploeg die helpt bij de promotie te organiseren zoekt het Stuc een public relation man met volgende profiel:

- ▽ gewetensbezwaaarde zijn
- ▽ communicatieve vaardigheden hebben, vlot contacten leggen en een goede pen hanteren en talenkennis hebben
- ▽ inventief zijn in het uitbouwen van deze nieuwe taak

Kandidaten kunnen contact opnemen met:
Stuc
Van Evenstraat 2d
3000 Leuven
☎ 23.67.73

DOORGROEIMOGELIJKHEDEN VERZEKERD

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie zoekt ter ondersteuning van haar werking een

Algemeen Sekretaris (m/v)

voor het akademiajaar 1989-1990. Hij zal halftijds (19,5 uur per week) werken met een bedieningscontract van bepaalde duur tot 31 juli 1989. Van hem wordt verwacht dat hij de algemene vergaderingen van de verschillende geledingen praktische en inhoudelijke ondersteuning verstrekt om op haar werkterrein tot een doordacht beleid te komen en om dit beleid met kennis van zaken uit te voeren.

De kandidaat moet beschikken over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten. Zijn taken omvatten:
► het voorzitterschap van de Financiële Controlecommissie der Vrije Verenigingen.

- de administratie (korrespondentie, personeelsaangelegenheden, begroting en exploitatie...) en het technisch beheer van de koepel en haar huisingstent (verhuur van kamers).
- de koördinatie van de Vlaamse Studentenfederatie en het verrichten van studiewerk omtrent problematieken die het concrete Leuvense kontekst overstijgen en een nationale aanpak vereisen.

Schriftelijke sollicitaties, met CV, motivering en vermelding van de speciale kwaliteiten die voor deze betrekking nuttig kunnen zijn, moeten ten laatste woensdagmiddag 2 mei om 12.00 uur op het sekretariaat aangekomen zijn, bij Bart Capéau, 's Meierstraat 5 in Leuven. Kandidaten dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van Sociale Raad en Kringraad. Zij zullen hiervoor persoonlijk uitgenodigd worden.

"Een mooie foto heeft niet het minste effect op de kiezer..."

(Foto Roel Ruttens)

Annemie Neyts over goed en kwaad

"Een politikus mag al eens vreemd gaan"

Machiavelli zei het al: in de politiek heiligt het doel de middelen. Van iemand die er niet voor terugdeinst loense praktijken aan te wenden om zijn zaakjes voor elkaar te krijgen zegt men: hij is een echte politiek. Hebben onze staatslui nog normen en zo ja leven ze er naar? Veto roomde het geweten af van één van onze meest vooraanstaande politika's, voorzitter Annemie Neyts van de PVV. Pardon, ex-voorzitter.

neringsmechanisme zoals in een onderneming.

«Echte dissidentie, bijvoorbeeld het opstellen van een scheurlijst bij gemeenteraadsverkiezingen, is iets heel anders. Dat wordt uiteraard niet getolereerd, daar bestaan sancties voor.»

Veto: *Het opportunisme van de huidige politiek stoot veel mensen tegen de borst. Is de zogenaamde 'stoelendans' niet tekenend voor een malaise?*

Neyts: «De stoelendans is niet voorbehouden aan de politieke wereld. Kijk maar naar de Generale-afaire met De Benedetti. Dat komen en gaan van figuren is inherent aan machtsposities. Vergeet niet dat machtsdrijf de essentie is van het politieke bedrijf. Onvermijdelijk concentreert zo'n strijd zich rond invloedrijke personen veeleer dan structuren.»

«Een kwalijk gevolg van dat voortdurende wisselen is het ontwaarden van het ministerambt. Dat wordt meer en meer beschouwd als een welkome opportuniteit. Toen Louis Tobback verklaarde dat hij, voor hij voorzitter werd, nog enkele maanden ministerervaring wilde opdoen, had ik daar toch mijn vragen bij. Wat ik nog schokkender vond, was dat de verdeling van de functies bekend

werd gemaakt via een partijkommuniqué. Iedereen weet dat de benoeming door de koning een louter formele zaak is maar dergelijke arrogantie gaat wel echt ver. Het doet mij denken aan die Brusselse kaartverkoop van vroeger, die riep altijd 'Alleman bediend?'»

Veto: *Maar we zien toch hetzelfde gebeuren als Guy Verhofstadt vice-premier af is en het voorzitterschap opoest?*

Neyts: «Mijn voorzitterschap liep sowieso af. Ik heb het zes maand eerder beëindigd omdat ik wou vermijden dat over de keuze van een nieuwe voorzitter discussie zou ontstaan. Het mocht met het oog op de Europese verkiezingen niet uitdraaien op een strijd tussen de aanhangers van Neyts en die van Verhofstadt.»

Veto: *Het elektorale belang gaat dus voor personen en visies?*

Neyts: «Een interne ruzie zou elektorale inderdaad bijzonder schadelijk geweest zijn. Je zou kunnen overwerpen dat een verkiezing van een nieuwe voorzitter door het kongres democratischer geweest zou zijn. De bevolking heeft echter geen boodschap aan interne strubbelingen. Voor de partij primieren de verkie-

zingen op de discussies tussen personen.»

Veto: *Maar een keuze voor een persoon is ook een keuze voor een visie. Met de bijna vanzelfsprekende terugkeer van Verhofstadt opteert de PVV weer voor een eng neo-liberalisme.*

Neyts: «Sinds '79 zijn we een duidelijke richting ingeslagen omdat we ervan overtuigd waren dat alleen een radicale aanpak van het begrotingstekort het land uit de crisis kon halen. Door steeds te hameren op die begroting is men ons gaandeweg gaan vereenzelvigen met het strikt economische, met de zogenaamde Verhofstadt-lijn. Maar dat eenzijdige beeld is opgehangen door de media. Onze opvattingen over andere kwesties worden niet eens meer in overweging genomen. We hebben ooit eens een kongres over kansarmoede gehouden: geen woord in de pers daarover. Als we volhouden dat we de sociale zekerheid niet willen afbreken doet men dat af als ongeloofwaardig. Waarom? Omdat men de PVV nog steeds identificeert met het grootkapitaal en zelfs met 'laissez faire', een ideologie uit de zeventiende eeuw, notabene. De beeldvorming werkt als een trechter. Uiteindelijk houdt men enkel de heel rudimentaire krachtlijnen over. De nuances en nevenaspecten vallen weg. Omdat we niet kunnen terugvallen op een zuil valt daar niet veel aan te veranderen.»

Veto: *De recente campagnes deden nochtans weinig om aan dat imago te sleutelen.*

Neyts: «Een imago verandert niet zomaar met enkele affiches. Het beeld dat men van onze partij heeft is geworteld in een lange geschiedenis. Je kunt dat niet artificieel gaan veranderen. Een ommekeer zou bovendien vreselijk ongeloofwaardig klinken.»

Veto: *We zien een trend van dure, reclame-achtige campagnes die niet veel meer dan holle slogans te bieden hebben. U bent daar blijken uw 'Annemie brussel' campagne ook niet vies van.*

Neyts: «Ik geef toe dat ik het zeer plezierig vind om te doen (lacht). Je zal mij niet horen zeggen dat een campagne onbelangrijk is. Als je het handig aan boord legt is een geslaagde campagne het ideale sluitstuk. Maar een campagne alleen kan onmogelijk een politikus maken. Een mooie foto heeft niet het minste effect als de mensen zich niet op de een of andere manier een beeld kunnen vormen van de kandidaat als politikus. De 'gadget'-kandidaten - de bekende Belg op de lijst - geven ook nooit het verhoopte resultaat. De kiezers stemmen pas op pakweg een voetballer als ze weten dat hij een degelijke politieke achtergrond heeft. Het is zoals de reclamejongens zeggen: een campagne mag nog zo goed zijn, als het

produkt slecht is, krijg je het niet verkocht.»

«Anderzijds is een campagne noodzakelijk. Met een partijprogramma bereik je de kiezers niet. Het moet eenvoudiger en dus noodzakelijk in slogans. Trouwens, wie principieel geen campagne voert, valt uit de boot. Je moet de mensen duidelijk maken dat je meedingt.»

Veto: *Is er met die simplificatie van ideeën en die media-gerichtheid geen gevaar voor Amerikaanse toestanden?*

Neyts: «Ik hou mijn hart vast. De situatie in de Verenigde Staten is beangstigend. Niet alleen de kandidaat ook zijn familie wordt doorgelicht op mogelijke schandalen. Geraldine Ferraro werd het aangewreven dat haar man geknoeid had met zijn belastingen. De normen die men in de VS hanteert getuigen van een zeer enge, hypokriete moraal. Ik vraag mij af of het werkelijk zo is dat iemand die nooit eens zat is geweest of nooit vreemd gegaan is een betere politikus zou zijn.»

Veto: *Kampagneretoriek en slogans maken duidelijk dat politici ervoor terugdeinzen om klaar en duidelijk te zeggen waar ze voor staan. De waarheid krijgt de kiezer zelden te horen.*

Neyts: «Volgens mij heeft een politikus die een maatschappelijke verandering voelt aankomen er geen enkele baat bij brutaal zijn oplossing voor te stellen. Ook al is hij er nog zo van overtuigd, als een brede bevolkingsstroom er nog niet klaar voor is, heeft zo'n stellingname geen zin. Niemand luistert eraan. Je moet je boodschap dus omzwaartelen. Zo ben ik er persoonlijk zeker van dat er op het vlak van de tewerkstelling weliswaar een tekort zal zijn in bepaalde sectoren. Er zal dan geen sprake meer zijn van vervroegd pensioen. U en ik, wij zullen langer moeten werken. Maar als ik dat zeg op een kongres, verklaart iedereen mij gek. Het komt er dus op aan die ideeën langzaam ingang te laten vinden. Zodra ze aanvaard zijn kan een politikus ze concretiseren in een beleid. U merkt dat ik er niet in geloof dat politici maatschappelijke veranderingen kunnen modelleren. In het beste geval is er een wisselwerking tussen beleid en mentaliteit. Profeten die hun visie massaal willen opdringen vind ik gevaarlijke gekken.»

Tom Ysebaert
Claudia Van de Velde

Annemie Neyts debatteert met Mark Eyskens over moraal in de politiek, op woensdag 26 april om 20 u in de Witte Telperion.

De Algemene Vergadering van

KRINGRAAD

zal in de maand mei overgaan tot de verkiezing van volgende studentenvertegenwoordigers (m/v) voor het academiejaar 1989-90:

▷ 4 vertegenwoordigers voor Akademische Raad, waarvan twee uit humane wetenschappen en twee uit positieve wetenschappen.

▷ 4 vertegenwoordigers voor de Onderwijsraad waarvan 1 uit de groep Biomedische Wetenschappen, 1 uit de groep Eksakte Wetenschappen, 1 uit de groep Humane Wetenschappen A (Rechten, ETEW, Pol&Soc) en 1 voor de groep Humane Wetenschappen B (L&W, Psychologie en Pedagogie, Godgeleerdheid en HIW).

▷ 2 vertegenwoordigers voor de Interfakultaire Commissie voor Aggregatie (ICA), 1 behorende tot de groep Positieve Wetenschappen, 1 behorende tot de groep Humane Wetenschappen.

▷ 1 vertegenwoordiger voor de Raad voor Internationale Betrekkingen (RIB).

▷ 1 vertegenwoordiger voor Mosaic, een overkoepeling van de studentenorganisaties van 26 Europese universiteiten.

In aanmerking voor deze mandaten komen alle studenten van de KU Leuven die aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De kandidaten moeten in de loop van dit of van vorig academiejaar in minstens één zitting geslaagd zijn. Kandidaten voor de Onderwijsraad moeten bovendien een jaar lid geweest zijn van een POK of fakulteitsraad.

2. Van de kandidaten wordt een gedegen kennis verwacht in de POK, fakulteitsraad, Didaktische Commissie, Centrum voor Aggregatie, Onderwijs-werkgroep van de kring, presidium of Kringraad. Op basis van zo'n ervaring moeten zij grondig op de hoogte zijn van de problematiek inzake onderwijs en mede-beheer in het algemeen, of hun toekomstig werkdomein in het bijzonder.

3. De kandidaten moeten bereid zijn om hun functie op te nemen volgens de geplengeden van Kringraad. Dit wil zeggen:

- De vertegenwoordigers worden ex officio lid van de Algemene Vergadering van Kringraad (zonder stemrecht). Deze vergadering komt tweewekelijks samen op vrijdagavond en werkt rond de interne demokratisering van het onderwijs: mede-beheer, onderwijs, aggregatie en internationale studies. Van de vertegenwoordigers wordt verwacht dat zij dit lidmaatschap opnemen met zin voor initiatief.
- De vertegenwoordigers volgen van dichtbij het tot stand komen van de standpunten op de AV door bijvoorbeeld actieve inzet in de werkgroepen die zich bezighouden met deze problematieken.
- De vertegenwoordigers verwoorden en verdedigen het standpunt van de AV van Kringraad naar de Akademische Raad, Onderwijsraad en ICA, RIB en Mosaic, en omgekeerd brengen zij ook regelmatig verslag uit van die vergaderingen op de AV (ook schriftelijk).
- De vertegenwoordigers bereiden gezamenlijk (zowel inhoudelijk als wat de te volgen tactiek betreft) de vergaderingen voor, dit om de minime studenteninspraak maximaal te doen renderen. Ook voor deze specifieke voorbereiding moet tijd vrijgemaakt kunnen worden.
- Combinaties met een zware opdracht binnen de kring (bijvoorbeeld press) worden over het algemeen afgeraden.
- Een mandaat als vertegenwoordiger houdt ook technisch en administratief werk in, bijvoorbeeld het schrijven en tikken van nota's aan die raden.

De verkiezing voor ICA, RIB en Mosaic vindt plaats op de Algemene Vergadering van Kringraad op woensdag 3 mei om 19.00 uur in het Maria-Theresia kollege, lokaal MT 24. Kandidaturen hier-voor moeten binnen zijn ten laatste op vrijdag 28 april om 17.00 uur. De verkiezing voor Akademische Raad en Onderwijsraad vindt plaats op de Algemene Vergadering van Kringraad op vrijdag 12 mei om 19.00 uur in de vergaderzaal van de 's Meiersstraat 5. Kandidaturen voor deze functies moeten ingediend worden uiterlijk op woensdag 10 mei om 17.00 uur.

Alle sollicitaties dienen schriftelijk met CV, motivering en vermelding van de speciale kwaliteiten die voor Kringraad nuttig kunnen zijn, toekomen op het sekretariaat van Kringraad ter attentie van Paul Vandeput, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Personen die solliciteren dienen aanwezig te zijn op de Algemene Vergadering van Kringraad waarop de verkiezing plaatsvindt.

Muziek voor Afghanistan

Artsen vaak zwakker dan moedjaheddin

Sommige landen kennen we vooral door het oorlogsgeweld dat er al jaren woedt. Afghanistan is er zo één: Russen vechten er tegen moedjaheddin en omgekeerd. Miljoenen Afghanen zijn uitgeweken naar de vluchtelingenkampen in Pakistan. De laatste maanden was er hoop: de Russen trokken zich terug, het vechten kon ophouden. Het was echter valse hoop. De strijd tegen het 'Russische imperialisme' liep uit op een burgeroorlog. Het Afghaanse volk heeft nog steeds hulp nodig. Paul Ickx, een jonge Vlaamse arts, vertrok in 1982 in opdracht van de Franse 'Médecins sans Frontières' naar het binnenland van Afghanistan. Woensdagavond wordt er hier in Leuven gemusiceerd ten voordele van de Afghanistanprojecten van Paul Ickx.

De organisatie van dit benefietconcert is in handen van de Afghanistan-stichting. Deze stichting bestaat uit een groep vrienden van Paul Ickx, die als studenten in hetzelfde gemeenschapshuis samenwoonden. Een van hen was trouwens Michael De Witte, die later omkwam in El Salvador. Een andere vriend is journalist Axel Buysse, buitenland-redakteur bij De Standaard. Wij praatte met hem over Paul Ickx en zijn Afghanistan-projecten.

Byusse: «Met die projecten willen we inspelen op de specifieke noden van de bevolking in het binnenland. We willen ook opvangen wat door de mazen van het net glipt in de werking van de gewone ontwikkelingshulporganisaties. De fondsen die we tot nu toe verzameld hebben, kwamen vooral uit individuele schenkingen en scholenaktes. Het concert van woensdagavond is eigenlijk onze eerste grote wervingsactie.»

«Een voorbeeld van een project dat we al gerealiseerd hebben, is het herstel van een verbindingsweg in één van de centrale provincies. Die weg was een traditionele karavaanroute, die volledig in puin lag door het oorlogsgeweld. De inwoners van het gebied hebben de putten gedempt en de bruggen hersteld. Wij hebben de drieboren geleverd.»

Hersenen

Paul Ickx werkte oorspronkelijk in het binnenland. Zijn medische activiteiten daar varieerden van simpele vaccinaties tot ingewikkelde hersenoperaties. Momenteel werkt hij voor een koepel van ontwikkelingsorganisaties vanuit Peshawar. Hij houdt zich bezig met de uitbouw van een landelijk net van eerstelijnsgezondheidszorg. Dat project

heeft geen extra subsidiëring van de Afghanistanstichting nodig. Het wordt al voldoende gesubsidieerd langs de gewone kanalen. Maar Paul Ickx trekt nog regelmatig het binnenland in. Daar wordt hij gekonfronteerd met projecten van de autochtone bevolking, die niet kunnen voldoen aan de nauwgezette boekhoudkundige controle die de officiële hulporganisaties eisen. Paul Ickx stelt zich tevreden met een minimale boekhoudkundige controle. Een andere vereiste die hij stelt, is dat de projecten de bestaande religieuze en partij-politieke tegenstellingen overstijgen.

De behoefte aan hulp in het binnenland is zeer groot. Door de oorlogsomstandigheden wagen de meeste hulporganisaties zich daar niet meer. Het geld stroomt dus vooral naar de vluchtelingenkampen in Pakistan. De Afghanistanstichting kiest daarom voor projecten in het hartje van Afghanistan. Uit die centrale streek is bijna niemand gevlucht, tenzij een paar groepjes naar Iran. Deze bergachtige streek was strategisch niet belangrijk, zodat de bevolking er in 'betrekkelijke rust' leefde. Anderzijds werd de streek wel een toevluchtsoord voor vluchtelingen uit het Noorden van het land. Deze leefden op kosten van de plaatselijke bevolking. Het hierboven vermeldde wegproject heeft een aantal onder hen tijdelijk werk bezorgd.

De gezondheidszorg in Afghanistan was ook vóór de kommunistische machtsvername en de latere inval van de Russen niet goed uitgebouwd. Buiten de steden moest men zich behelpen met traditionele, primitieve geneeswijzen. Tijdens de oorlog is 'Médecins sans Frontières' gestart met het oprichten van kleine dispensaria.

Axel Buysse: «De verwondingen waar Paul Ickx het meest mee gekonfronteerd werd, waren veroorzaakt door mijnen en springtuig. Daarbij werden ook veel booby-traps gebruikt: verraderlijk springtuig in de vorm van speelgoed en gadgets. Hij heeft dan ook veel amputaties moeten verrichten. Daarnaast veroorzaakten fosfor- en napalmbommen vele brandwonden en vielen talrijke gewonden bij beschietingen vanuit helikopters. Na de levering van de Amerikaanse Stinger-raketten zijn de Afghanen wel weerbaarder geworden. Die lucht-doelraketten hebben een grote rol gespeeld bij de terugtrekking van het Sovjet-russische leger.»

«Het verzorgingswerk was ook voor de artsen niet zonder gevaar. Hospitalen werden regelmatig gebombardeerd en enkele groepen van 'Médecins sans Frontières' zijn door een fundamentalistische politieke groepering, die opereert vanuit Peshawar, uitgeroeid.»

«De zeven politieke partijen die de Afghanen in ballingschap vertegenwoordigen spelen een minder fraaie rol. Ze potten grote hoeveelheden geld op en gebruiken dat voor hun eigen comfort. Zij willen de oorlog niet beëindigen. Er zijn dan ook onderlinge spanningen tussen deze partijen en de Afghaanse commandanten (leiders van verzetsgroepen, nvdr) in het binnenland. Deze commandanten zijn formeel verbonden aan één partij, maar werken verder zeer pragmatisch samen.»

Sterk

De Afghanen hebben lange tijd vrij hulpeloos tegenover het wapengeweld van de Russen gestaan. Terwijl het Russische leger kon beschikken over tanks, kanonnen, luchtdoelraketten, vliegtuigen, ... moesten de moedjaheddin het vaak stellen met zelfgemaakte handgranaten. Hun Kalasjnikovs hadden ze buitgemaakt op de Russen. Toch zijn de moedjaheddin altijd blijvende doorvechten en hebben ze zich staande gehouden. De Engelse schrijfster Dorris Lessing, die een paar jaar geleden een tocht maakte langs de Afghaanse vluchtelingenkampen in Pakistan, wijdt dat aan de fysieke sterkte van het Afghaanse volk: «Zij (de Afghanen) zijn een gehard bergvolk dat gebouwd is om te overleven; ze zijn vechters en trots dat ze minder nodig hebben om te leven dan gevoeliger mensen.» De moedjaheddin verachten de bezoekers die ze mee over de bergen nemen, omdat ze zo slap zijn. Hetzelfde geldt voor de artsen: «Ze vertellen minachtende verhalen (...) over artsen die hen niet kunnen bijhouden, die niet kunnen leven op de minimale hoeveelheid voedsel die de moedjaheddin nodig hebben, die speciaal eten en onderdak moeten hebben, die men wel heeft zien flauwvallen als ze de vreselijke verwondingen zagen die bij de gevechten worden toegebracht.» Axel Buysse beaamt:

«Ook Paul Ickx vertelde ons verhalen over de zware problemen die artsen in Afghanistan ervaren. Zowel fysiek als psychologisch moet je zeer sterk zijn. Vele artsen die met de moedjaheddin over de bergen trekken, kunnen de eenzaamheid niet aan.»

«Toen hijzelf de eerste keer naar België terugkeerde, was hij trouwens vel over heen. Hij was een dertigtal kilo vermagerd. Het leek wel een wrak. Om de 'slapheid' van de buitenlandse artsen te ondervangen is het dus nodig om de om de Afghanen zelf op te leiden tot dokters, vroedvrouwen, verpleegsters, ... Ook Paul Ickx ziet dat als een grote prioriteit.»

Naast de fysieke en psychologische eisen die zo'n verblijf in Afghanistan aan artsen stelt, is er nog de kultuurkloof tussen de Westerse wereld en de islam. De situatie van de islamistische vrouw blijft één van de grootste knelpunten. Mannelijke artsen mogen geen vrouwen verplegen. Een ander probleem is de vrijheidsberoving van de islamistische

acco kopieert uw thesis, als gedrukt, snel én afgewerkt tot in de puntjes.

Bovendien beschikt acco over diverse vormen van inbinden. In de acco-kopiedienst kan je kiezen uit 4 verschillende inbindsystemen: UNIBIND, BIND-O-MATIC, BINDA en INFRINGEN.

Wij je je werk in de juiste vorm, loop dan maar even langs, wij geven je graag meer informatie, daar zijn wij nu eenmaal een studentencoöperatie voor.

a
acco

acco-kopiedienst vesaliusstraat 11 leuven

wrouw. Vooral in de Afghaanse vluchtelingenkampen in Peshawar is de situatie erg penibel. Doris Lessing praatte daarover met een Afghaanse professor in de literatuur: «Ik zou duizend maal liever een moedjahed zijn dan een van hun vrouwen. Een moedjahed moet veel ontberingen doorstaan, hij moet soms maanden achter elkaar van heel weinig voedsel leven, hij heeft geen warme kleding, wanneer ze gewond raken, sterven ze meestal door gebrek aan medische verzorging, veel van hen sneuvelen. Maar dat is allemaal beter dan als Afghaanse vrouw in een van die vreselijke kampen te zitten. (...) De vrouwen hadden een goed leven vóór De Ramp (de Russische inval, nvdr), heel weinig van hen droegen de sluijer, vrouwen werden niet gedwongen de sluijer te dragen, (...) Nu zitten de vrouwen opgesloten als dieren in hun kampen, met hun kinderen, en het einde van hun oorlog is nergens in zicht. (...) De vrouwen zijn depressief. Ze worden gedwongen tot de purda (het verblijf in de vrouwenvertrekken, nvdr), ze moeten de sluijer dragen, ze kunnen de kampen

verband mee. De politiek van de commandanten in het binnenland is niet gericht op een gewapende inname van de steden. De strijd om Jalalabad wordt dan ook niet gevoerd door die commandanten, maar wel door groepen die bevel krijgen vanuit Peshawar. Die hele operatie heeft echter desastreus gevolgen: het verloopt chaotisch, zodat eigen mensen onder vuur genomen worden. Het volk gaat daardoor in het regeringsleger z'n verdedigers zien. Eén van de grote manen van het ogenblik, commandant Mahsud, verplet die wilde beschietingen. Hij werkt voor een langdurige omsingeling van de steden, voor een vermoedings-effect dat het regeringsleger tot overgave zal dwingen.»

Einde

Het einde van de oorlog is in ieder geval nog niet onmiddellijk in zicht. En wat gebeurt er daarna? Grijpen de fundamentalisten de macht of komt er een vreedzame samenwerking tussen de verschillende partijen? Hoe moet men bovendien de terugkeer van de vluchte-

HEB JE 'N LEUKE BAAN OP 'T OOG

niet uit.»

Ook de Afghanistan-stichting wil de vrouwen in hun vrijheidsstrijd steunen:

Axel Buysse: «Eén van onze toekomstige projecten zal zich daar mee bezighouden. Een aantal vrouwen hebben de vruchten geplukt van de kommunistische machtsvername. Ze hebben onderwijrs gevolgd. Ook al staan ze nu aan de kant van het verzet, toch kunnen velen zich niet bij die nieuwe verdrukking neerleggen. Ze willen een netwerk van vormings- en scholingsprojecten voor vrouwen in de kampen en in het binnenland uit de grond stampen.»

«Het fundamentalisme viert vooral hoogtij bij een aantal politieke partijen in Peshawar. De machtsstrijd rond de inname van de steden houdt daar ook

lingen in goede banen leiden? Het land is verwoest.

Axel Buysse: «Er moeten zo vlug mogelijk herstellingen worden uitgevoerd. Vele verbindingswegen zijn gebombardeerd. De landbouwgronden moeten opnieuw voor bebouwing klaargemaakt worden. Zo loopt er in het noorden een project van herbebossing. Het gezondheidsnetwerk waar Paul Ickx momenteel aan werkt, kadert ook in de heropbouw. Wat niet wegneemt, dat het nog een heel moeilijke operatie zal worden.»

Carla Rosseels

Konkrete informatie over het concert vindt je op de achterpagina in onze Agenda. (Jeses, dat rijmt.)

De visie van Jan Bundervoet op de sociale sektor

"Demokratisering kan enkel door serieuze subsidiepolitiek"

Er is iets aan het veranderen in het Leuvense. Terwijl vroeger bolwerken zoals Alma en Acco de wereldwijd faam hadden respectievelijk goedkope voeding en goedkoop studiemateriaal te verstrekken, is dit nu niet meer zo vanzelfsprekend voor de Leuvense student. Het is echter niet duidelijk of het meer om een idee, een indruk gaat dan wel of Acco en Alma echt duur worden en dus de studiekost niet meer drukken. Over die problematiek vroegen we Jan Bundervoet, professor aan het departement sociologie, om zijn mening. Hij is immers al jarenlang actief in verschillende geleidingen van de sociale sektor.

Veto: Steeds minder mensen uit lage inkomensklassen wagen de stap naar hoger onderwijs, en zeker niet naar de universiteit. Een veelgehoorde 'verklaring' voor die tendens is de opmerking dat er een culturele kloof bestaat, dat arbeiderskinderen niet van huize uit vertrouwd zijn met het idee hoger onderwijs te gaan volgen.

Bundervoet: «Ik benadruk liever de financiële kant van de zaak, want dat wordt te vaak vergeten. Men heeft te veel de indruk dat de democratisering op het vlak van de materiële mogelijkheden al een gewonnen punt is voor het overgrote deel van de bevolking. Er zijn onmiskenbaar nog een reeks financiële belemmeringen, misschien niet meer zozeer in de algemene toegankelijkheid van het onderwijs. Een groot deel van de bevolking kan wel op het idee komen aan de universiteit te gaan studeren, er binnen te geraken. Het probleem zit vooral elders. Voor zover het empirisch kan uitgemakt worden, zoals in het rapport-Lammertijn, zijn het vooral de belemmeringen in de opleiding zelf en in de toegang tot het beroep, die de sociale selectie veroorzaken.»

«In elk geval: studeren aan de universiteit is duur. De gezinssituatie en de algemene welvaart zijn er bovendien ook anders op geworden. Men zit met onvolledige gezinnen, bijvoorbeeld een alleenstaande moeder met kind, of meerdere kinderen. Dat zou je misschien een ekstreme situatie kunnen noemen, maar het komt toch vaak voor. Er is in dat gezin een bescheiden inkomen, uit deeltijdse arbeid, of uit een combinatie van afwisselend deeltijdse arbeid met werkloosheid. Die kinderen hebben geen serieuze kans, alleen al omwille van de *bijkomende* materiële voorzieningen die nodig zijn om te studeren aan het hoger onderwijs. Of een gezin met één broodwinner, een universitair in overheidsdienst bijvoorbeeld. Een dergelijk mediaal gezin heeft een redelijk goed inkomen. Maar dat inkomen is niet van die aard dat het sterke stijgingen kent. Als er dan twee kinderen gelijktijdig naar de universiteit gaan, dan zorgt dat voor zware financiële problemen. Om nog maar te zwijgen van al die anderen die dat inkomen niet hebben. Bovendien komen zulke gezinnen net niet in aanmerking voor een studiebeurs, wat een ernstige rem vormt.»

Veto: De overheid zoekt alleszins allerlei uitvluchten om zo weinig mogelijk financiële tegemoetkomingen te moeten uitbouwen.

Bundervoet: «Zij vergelijkt dan vaak met vroeger en argumenteert dat de lonen toch verhoogd zijn. Maar de prijzen van datgene wat men nodig en essentieel vindt voor een minimum aan comfort zijn ook verhoogd. Neem maar de maandhuur voor een appartement, de huurprijzen voor een huis. Ik ontken echter niet dat er ook culturele belemmeringen zijn. De aandacht erop toespelen is in die zin fout dat men het probleem gaat *subjectiveren*. De mensen zelf zouden dan in de weg staan van hun eigen deelname aan het hoger onderwijs, het zou de mentaliteit van de bevolking zijn. Eigenlijk beweert men dan iets in de aard van 'we zullen hen wat voorlichting geven, dan moeten we zelf niets meer doen'.»

«De fout is dat men geen ernstig onderzoek laat doen naar de situatie van de doorsneeburger. Alleen het centrum van Herman Deleecq en zijn kollega's doet regelmatig een onderzoek in dergelijke probleemgebieden.»

Veto: Maar Deleecq vertrekt wel vanuit een bepaalde visie op sociale zekerheid en aanverwante problematieken. Zo wil hij bijvoorbeeld in verband met studiebeurzen aantonen dat vooral hogere inkomensklassen van het systeem gebruik maken, en dat het nut ervan een

dies marginaal beginnen te worden, verdwijnt geleidelijk ook hun betekenis. Voor diegene die frekwent gebruik maakt van Alma bijvoorbeeld, spelen de maaltijdprizen ergens wel door, met een verschil van een paar duizenden franken op jaarbasis. Alma kan de concurrentie met andere restaurants wel aan, maar heeft het al veel moeilijker in concurrentie met het zelf op kot koken. Als de gewoonte ontstaat bij veel studenten om zelf maaltijden te bereiden, dan zie je dat Alma-maaltijden een randverschijnsel geworden zijn. Sommige studenten motiveren het op kot eten omdat het goedkoper zou zijn dan in de Alma. Of het in uiteenlopende omstandigheden echt zo is, moet nog uitgemakt worden, maar men heeft alleszins de indruk dat het zo is. En dat is betekenisvol.»

«De universiteit is voor mij nog een emanatie van burgerlijke structuren.»
(Foto Roel Rutten)

beetje aan de lagere inkomensklassen ontglipt. Terwijl de overheidsambtenaar met zijn twee studerende kinderen wel degelijk het systeem nodig heeft.

Bundervoet: «Deleecq vertrekt inderdaad vanuit die visie. Een recent onderzoek in zijn centrum bijvoorbeeld wilde onderzoeken de invloed nagaan van de werkloosheidsvergoedingen op de ijver van werklonen om een nieuwe baan te zoeken. Maar het onderzoek leidde tot de conclusie dat voor een aantal categorieën de werkloosheidsuitkeringen juist te laag liggen, en dus eigenlijk omgekeerd werken, een defaitistische houding tweebegrenzen. Men moet altijd een zeker minimuminkomen hebben, een zekere minimumvergoeding om actief te kunnen blijven. Voor een aantal sociale voorzieningen beweert Deleecq dus dat vooral de middencategorie, die het niet echt nodig heeft, van die voorzieningen gebruik maakt. In feite kunnen die middencategorieën er gemakkelijker aangeraken dan andere, wat niet betekent dat ze het niet nodig hebben.»

Veto: In een gelijkaardig behoeftenonderzoek zou je bijvoorbeeld ook kunnen pellen naar de rol, de functie van Acco en Alma in de beperking van de studiekost.

Bundervoet: «Ikzelf denk dat die rol marginaal is. Misschien was die rol altijd wel marginaal, voor zover er geen directe en ernstige overheids subsidiering aan vastzit. Demokratisering, of het relatief democratisch houden van de toegang tot de universiteit, is alleen maar mogelijk door een substantiële subsidiepolitiek van de regering. Als die subsi-

diëren, maar ook een hoop daarbuiten. Maar je kan inderdaad veel meer realiseren met subsidies, en het blijft dan ook een gerechtvaardigde eis. Misschien moet je dat tekort dan eerder opvangen via studiebeurzen.»

Veto: Probleem blijft alleen dat de studiebeurzen niet toereikend zijn, en bovendien dat Alma en Acco ook nog wel andere functies hebben dan puur het drukken van de studiekost.

Bundervoet: «Eigenlijk zou je naar studietoeloen moeten toewerken, een studietoeloen dat aan iedereen een relatief comfort verzekert, maar dat is in de gegeven situatie blijkbaar niet de genomen optie. Vroeger waren de democratiseringsmaatregelen inderdaad substantiël, in termen van studiebeurzen, van subsidiering van de Alma's. De kinderen van bepaalde bevolkingsgroepen, vooral van de brede middengroepen, kregen toen de kans aan de universiteit te komen. Dat was ook het gevolg van een vrij bewuste subsidieringspolitiek, men had een tekort aan *brains*, een tekort aan hogeschoolden. Men beschouwde dat toen als een economisch verantwoorde politiek, en die politiek werd gesteund door de kapitaalgroepen en de ondernemers.»

«Nu is die motivatie aan het wankelen gegaan, zeker op het nivo van de overheid. In de besparingswoede zijn ze natuurlijk ook daar gaan snijden, terwijl er geen nieuw élan is gekomen. En zonder nieuw democratiseringsélan kun je aan de universiteit met de beperkte aanwezige middelen alleen maar proberen die beweging naar democratisering symbolisch aanwezig te stellen en te ontwikkelen in die beweging naar democratisering, aandacht te vragen voor vernieuwde democratisering. Vroeger was de Acco naast een praktisch en economisch initiatief zeker ook een symbool. Het deed iets in het kader van democratisering. In die zin is het ook niet toevallig dat Acco een coöperatieve is. Acco had haar deel in de ontwikkeling naar een nieuwe maatschappij, waarbij niet alleen jongeren uit minder bevoegde milieus toegang kregen naar de universiteit, maar waar tegelijk arbeiderskinderen die lang zouden studeren, een veel meer egalitaire maatschappij zouden uitbouwen. Die idee leefde bij velen, en die idee is niet helemaal bewaarheid geworden. Arbeiderskinderen of kleine-boerzonen zijn eerst druppelsgewijs en dan met meerdere tegelijk gaandeweg geïntegreerd geraakt in de bestaande beroepsstructuren, die nog sterk burgerlijk van aard zijn. De universiteit is voor mij nog in grote mate een emanatie van die burgerlijke structuur, en de democratisering binnen de universiteit is ook niet sterk vooruit gegaan.»

Veto: Volgens u is de democratiserings-eis dus wel gerechtvaardigd, maar is de overheidsfunctie te marginaal en moet er dan maar eerst aan de symboliek, het beeld van Alma en Acco gestueld worden?

Bundervoet: «De symboliek van die organisaties in hun ontstaansperiode wordt nu alleszins een beetje in vraag gesteld. Alma bijvoorbeeld betekend nu wel iets, maar het is veel belangrijker dat stukje substantie te binden aan een beweging tot democratisering. Daarom ben ik de laatste tijd gevoeliger geworden voor een beetje imago-building, niet in de richting van een economisch-

commercieel imago, maar er moet een weg te vinden zijn om sociale organisaties, als de emanaties van een sociale beweging, aantrekkelijk voor te stellen. Ik kan me niet inbeelden dat het gekultiveerd individualisme van de studenten – en dat individualisme wordt zeker gekultiveerd – het enige is dat bij de huidige studentenbeweging kan terugvinden. Er leven bij de studenten ook solidariteitsideeën. Het moet mogelijk zijn op die ideeën in te spelen en dan pas zal men kunnen nagaan of de student van nu wel zo individualistisch is als men hem wil voorstellen. Maar je moet die solidariteit eigentijds vertalen, en dat is de opdracht. En dan ga je pas kunnen controleren of je sociale instelling inderdaad iets is van de studenten van nu. Dat is niet de hoofdzaak, maar er moet een hanteerbaar instrument uitgebouwd worden om een democratiseringsreis te stellen die zeker nog gerechtvaardigd is.»

Veto: Maar dat impliceert toch niet automatisch dat de formule van Acco als coöperatieve moet opgedoekt worden, dat de ideale richting deze van het commerciële circuit is?

Bundervoet: «Zeker niet. Het commerciële heeft wel veel meer technieken om de aandacht te trekken of mensen tot kopen aan te zetten. Terwijl de aandeelhoudersformule van Acco een misschien wel te starre formule is: je hebt een aandeel en je krijgt het voordeel van 15% korting op alle artikelen. Zo is een speciale actie met nog eens 20% korting erbovenop hoogstens één keer mogelijk, zoals die goedkope maaltijd in Alma. Vanuit commercieel standpunt moeten diverse aansprekingsmogelijkheden benut worden, maar daarom hoeft men aan het aandeelhouderschap zelf en de coöperatieve formule nog niet te tornen. In elk geval moet de formule beter voorgesteld worden.»

«In de eerste plaats is de bedoeling nu een behoeftenonderzoek bij de studenten: een onderzoek naar de betekenis van studiekost bij studenten, en wat Acco daaraan concreet kan veranderen. Wij houden alleszins vast aan de solidariteitsidee waarbij studenten allemaal dezelfde prijs per kursusbald betalen, of het nu om een grote of om een kleine oplage gaat. Misschien is de prijs van de kursussen nu nog te hoog voor de beurs van de student. Maar we gaan alleszins nooit de richting uit van rendabele kursussen goedkoop te verkopen en de duurdere oplagen door de student te laten betalen. Misschien moeten we daarin iets aggressiever zijn, naar affluents en kringloopdiensten toe. Het is alleszins altijd de politiek van Acco geweest zich vooral met de eigen zaken bezig te houden. Als we zouden vaststellen dat preventief eventueel in samenwerking met derden kursussen aanmaken met kosten die dan verdoken worden toegeschoven naar de universiteit van nu dat de studenten, laten we het allemaal niet zomaar op zijn beloop. Een aspect daarvan is trouwens het promoten van de eigen idee, naar de publieke opinie, naar de studenten toe.»

Lut De Boel

AD VALVAS

Scorpio

Op 26 april start radio Scorpio met de reeks 'De eeuwige stad', waarin zeven keer een bekende figuur langs een door hem uitgedachte route in het Leuvense wordt gevolgd. Louis Tobback mag de spits afbijten: hij leidt u naar zijn favoriete kafees, de boom waar hij zijn eerste lief gekust heeft, de straat waar hij het laatste tegen geplaat heeft. De volgende keer komt Mark Eyskens aan de beurt. Telkens een andere invalshoek om Leuven te beschouwen. Woensdag om 22.00 u, een uur lang op FM 106. Inlichtingen bij E. Min, Fred. Lintstraat 121. ☎: 22.23.00.

Psychologische Kring

- Ma 24/4 om 20.00 u: Statutaire Kringvergadering, in het kringlokaal.
- Wo 26/4 om 21.00 u: Raad van Beheer, vzw Psychologie, in het kringlokaal.
- Do 27/4 om 20.00 u: Vergadering voor kandidaten en geïnteresseerden voor de verkiezingen, in lok. 00.14. Om 21.00 u: Klassieke avond in de Shrink met klassieke muziek en wijn (25 fr.), inkom gratis.

Voorstellen te licht bevonden

Lang leve de spellingskwestie

In 1891 publiceerde Kolléwijn zijn artikel "Onze lastige spelling. Een voorstel tot vereenvoudiging." Een eeuw later kent het Nederlands nog steeds geen spellingsvrede. Alle regelgeving die sindsdien uitgewerkt zijn, zowel officiële als alternatieve, zijn niet toereikend gebleken. De Nederlandse Taalunie wou onze taal van deze onbenullige doch hardnekkige kwaal verlossen, en stelde een Werkgroep ad hoc Spelling in. De onlangs bekendgemaakte voorstellen van die Werkgroep getuigen van naarstig onderzoek, maar niet van een geloofwaardige beleidsvisie. Toch verdienen ze een aandachtiger beoordeling dan de simpele hoon waarmee ze door W.F. Hermans, Harry Mulisch en andere critici ontvangen werden.

Wanneer je de financiële en psychologische last van een spellingshervorming de moeite waard wil maken, dan moet die hervorming tenminste in één of ander opzicht een grote verbetering betekenen. De nieuwe voorstellen bevatten echter heel wat gepruts dat wel veranderingen maar geen aanwijsbare vooruitgang brengt. Wat wint men ermee, het delecten af te schaffen (*olien*)? Wat wint men ermee, de verdubbelde klinker door een afkappingstekens te vervangen in *autoïe* (*auto'ie*)?

Nog minder verdedigbaar is het voorstel om het stevig ingewortelde *morfologisch beginsel* aan te tasten. Dit beginsel houdt in dat men in buigingsvormen (zoals ook in samenstellingen en afleidingen) de samenstellende leden volledig schrift, zelfs al zou de uitspraak evenveel weergegeven zijn als men een letter weglaat: recht-trekken, ver-ras-t, hij leid-t, zij wacht-te, oppas-ster, on-middel-lijk. Uitzonderingen zijn de overtreffende trap (dus niet de *wijs-ste*) en de eliminatie van verdubbelde eindmedeklinkers (dus niet *hij zet-t, geleid-d*). Wie echt principieel is, zou de opheffing van die uitzonderingen kunnen overwegen (en zelfs *liev/lieve, ik lees, lievede, lees-boek*), maar aan zulke maximalistische stappen heeft nog geen enkele commissie gedacht. Feit is: ook zonder dat zorgt het morfologisch beginsel voor een eenvoudige, structureel doorzichtige spelling. Er is niets moeilijks aan *hij leid-t*: stam plus uitgang.

De Werkgroep zou deze eenvoudige en inzichtelijke toestand graag ingewikkelder maken: *onmiddellijk, oppaster, zij wachte, hij leid*. Bovendien zou de t-uitgang alleen bewaard blijven als de stam op een stemloze medeklinker eindigt, anders wordt het d: *hij werk-t*, maar *hij leg-d, hij gaa-d*. De Werkgroep noemt dat een vereenvoudiging. Dat voorstel is door alle commentatoren weggehoord. Maar om fair te zijn moeten we hen er op wijzen, dat de Werkgroep die beleidsoptie alleen maar formuleert, en vervolgens uitdrukkelijk géén keuze maakt tussen die optie en de nu geldende regeling.

Kerseboom

Een probleem dat die naam eigenlijk niet waard is, is de ingewikkelde spelling van de verbindingsklanken. Wat zal het zijn: *kerse-sap* of *kersen-sap*? Er zijn natuurlijk meerdere kersen nodig voor een glaasje kersensap, maar dat geldt ook voor appels, en toch schrijven we *appelsap*. Deze tussenklanken hebben in de moderne taal niets meer met genitief- of meervoudsuitgang te maken, ze dienen alleen voor de welluidendheid. Zij moeten dus niet morfologisch maar louter fonologisch behandeld worden: schrijf volgens de beschafte uitspraak. Dus: *kerseboom, Dorpsstraat*. De regeling die de werkgroep voorstelt, gaat juist te andere kant uit, althans als het eerste lid het meervoud -en heeft (*kersensap*).

De hoofdvoel in het spellingsdebat is de schrijfwijze van de 'bastaardwoorden', ook wel 'leenwoorden' genoemd. In de spellingsregeling van 1946-54, gekoncretiseerd in het nog steeds normatieve Groene Boekje, was duidelijk afgesproken dat de regeling (of wat men zo durfde noemen) voor de leenwoorden slechts voorlopig zou gelden. In de jaren '60 werkte de commissie Péc-Wesseling een definitieve regeling uit, maar die was weinig beter dan het Groene Boekje: vol kontradicties en zinloze uitzonderingen. De campagne 'Sluipmoord op de spelling' van Marc Galle en Lode Craey-beckx kelderde die voorstellen. Daarmee is het besluit (dat tot de *geldende*

spellingsregeling behoort) om de leenwoorden eens een aparte beurt te geven, nog steeds niet uitgevoerd. Een verdergaande verederlandsing van de leenwoorden is dus niet 'wéér eens een hervorming' van de bestaande regeling, maar is er integendeel de uitvoering en voltooiing van.

Het probleem met de vigerende voor-schriften is niet de dubbele spelling (*k- of c-uitluid*). Als men die knoop doorhakt en voor de 'voorkeurspelling' kiest, dan begint het pas. De voorkeurspelling eist ondermeer *christelijk* naast *antikrist*, *muzikant* naast *musicoloog*, *klimaat* naast *acclimatiseren*, *tekst* naast *context*, *vakantie* naast *vacant*: wie dat verdedigt, is gek. Zoets komt in geen enkele andere taal voor, en aan de schaarse leerlingen Nederlands krijg je het niet verkocht.

De officiële reden voor de 'voorkeuren' is al even absurd: dié variant heeft de voorkeur, waarvan de toenmalige commissie de indruk had, dat hij het meest gebruikt werd. Dus de Franse ou blijft (*journalist*), 'behalve waar de oe reeds ingeburgerd is' (*boetiek*). De bestaande chaos van hier *ou* en daar *oe*, hier *c* en daar *k*, werd door het Groene Boekje niet gecorrigeerd, maar integendeel tot norm verheven. Niet precies rationeel, maar 'taal is nou eenmaal niet logisch' (aldus gemakzuchtige geesten).

Want wat is nu de reden voor *tekst* naast *context*? Geen enkele reden, alleen het (vermoede) feit dat men daar in een toevallige periode 1946-54 toe overleed. Had men de keuzevrijheid laten bestaan, in plaats van een 'voorkeur' op te leggen, dan was de spelling vanzelf naar meer redelijkheid geëvolueerd. Nu heeft men een willekeurig stadium in de ongelijkmatige evolutie van vreemd via migrant naar Nederlands, van *text* via *tekst/context* naar *kontekst*, tot norm verstrekt.

Maar zoals gezegd, de Groene regeling voor de leenwoorden was slechts als voorlopig bedoeld. Daarom juist was er die keuzevrijheid voorzien: men wou het wat laten vloten en uit de spontane ontwikkeling eventueel aanwijzingen halen voor de definitieve regeling. Maar dat opzet werd doorkruist door het onsamenvattende gedrag van de commissie (die een 'voorkeur' uitsprak) en van de regeringen (die de 'voorkeur' verplicht maakten). En sindsdien slaan *fuillitais doctores* hun medemens met de dwaze voorkeursregels om de oren.

Een elegante en duurzame regeling is wel degelijk mogelijk, ondanks de indruk van het tegendeel die je aan de voorstellen van de Werkgroep overhoudt. Het is de radicale verederlandsing. Let wel, dat is geen *wijziging* van spellingsbeginselen, maar de *uitbreiding* ervan tot de categorie van recent geïmigreerde woorden. Andere talen die die stap gezet hebben, kennen sindsdien spellingsvrede.

Sommigen vinden dat je aan een leenwoord zijn vreemde oorsprong moet kunnen blijven zien, en zij schruvelen van *sjoefur* en *kompoeters*. Zij vergeten dat onze taal reeds honderden *sjoefurs* en *kompoeters* telt, zonder dat iemand er last van heeft. De *sjoek* van de *sjarman* *sjoefur* is niet gekker dan de *sjaal* van de *sjacheraar*. De centrale s-riten is even oke als de versierde s-igara. Het manijfieke *sijnjaal* is maar zo *oranje* als in *Spranje*. En al die simpele woordjes zoals *kruisje, kapitein, koets, mijl, dokter, ritme*: dat zijn allemaal *kompoeters*. Bovendien is de door de voorkeurspelling gesuggereerde oorsprong vaak pseudo. De Griekse oorsprong wordt stevast door de Latijnse schrijfwijze gemaskeerd (want de Romeinen lieten hun spelling niet door de

Griekse van de wijs brengen). En organiseren was in het Grieks met een z, cijfer komt van het Arabisch *sifr*, *cheque* van het Perzische *sjak*. Zij moeten dus het voorbeeld volgen van ozon, Sirius en *sjaal*.

De argumenten die tegen de radicale verederlandsing ingebracht worden, moeten gekonfronteerd worden met de ervaring in de honderden talen die leenwoorden totaal integreren. In de Slavische, Baltische, Indische, Turkse, Fins-Oegrische, Maleise talen, in het Arabisch, Spaans, Chinees, Latijn, Swahili, Esperanto, zijn afwijkend geschreven leenwoorden zeer uitzonderlijk of onbestaan.

Een apart spellingsregime voor leenwoorden, dat vindt men zelfs in het Engels maar in heel beperkte mate: vergelijk de Latijnse leenwoorden *query, sex, cycle*, met de oer-Engelse *quick, six, icy*. De letters c, x, y, q zijn daar geen Fremdkörper, en de kwestie van hun vervanging stelt zich daar niet.

Het is waar dat de tanende ex-wereldtalen Duits en Frans de talrijke Engelse leenwoorden vooralsnog niet aanpassen. Maar het is evenzeer waar dat die talen net als het Nederlands met een akute spellingskwestie zitten. Men zegt vaak dat Engels, Frans en Duits er niet aan denken hun spelling te wijzigen. Welnu, dat is volkomen onjuist. Ten eerste zijn er alledrie beperkte wijzigingen geweest. Ten twee-

de hebben daar talloze taalmeesters voor spellingshervorming geijverd, zoals Jacob Grimm en G.B. Shaw. In de jaren '50 heeft het Britse parlement twee keer gestemd over de wenselijkheid van spellingshervorming. De eerste keer kwam het voorstel twee stemmen te kort, de tweede keer won het maar werd het door tegenkanting vanuit het onderwijzingsministerie niet verder behandeld. Vooral in het Frans is de zogezegde spellingsvrede een stoomketel waar elk ogenblik het dekfel af kan vliegen. Als we spellingsvrede willen, dan kunnen we beter het voorbeeld volgen van de talen die niet met een spellingskwestie zitten. Er zijn er genoeg.

Maar de Werkgroep is zijn inspiratie voor spellingsvernieuwing elders gaan zoeken. Zijn voorstellen zijn gebaseerd op een sociolinguïstisch onderzoek, zeg maar: op de volkswil, die ook voor de kromregels van het Groene Boekje al als verantwoording diende. Nu blijkt dat de publieke opinie geen consequente spelling van de leenwoorden wil (althans terugschrikt voor concrete *sjoefurs* en *kompoeters*; maar *hij leid* zou wel mogen). Wat slechts bewijst dat een taalgebruiker die door veertig jaar systeemloze spelling gekonditioneerd is, geen rationele spelling kan improviseren. En daarom juist zijn er deskundige instanties voor taalbeleid, die beter moeten kunnen doen.

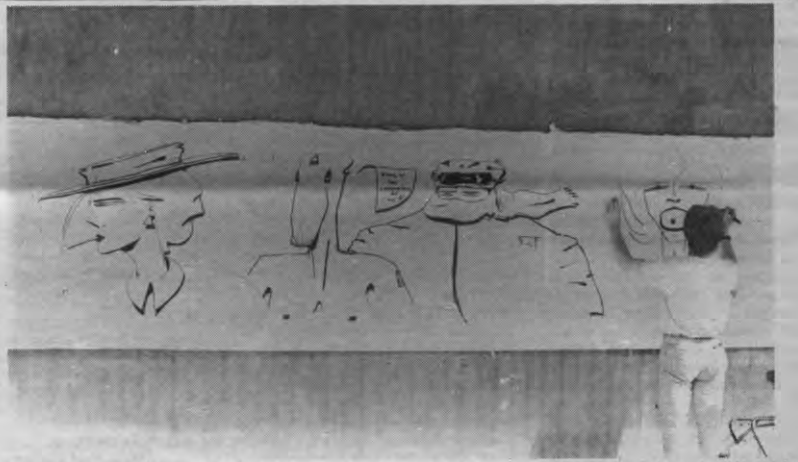
Het antwoord van de Werkgroep is een voorstel tot 'gematigde verederlandsing', dus eens te meer een erudiet doch weinig doortastend compromis tussen allerlei strijdige overwegingen; zij het al heel wat beter dan het Groene Boekje. Naar eigen zeggen kan de

werkgroep 'evenmin als haar voorgangers in het spellingsdebat een waterdichte oplossing voorstellen'. Toch had de voorzitter van de Werkgroep, professor Guido Geerts, in Veto 20 verklaard: "Bij een spellingshervorming moet je even professioneel te werk gaan als bij een studie over kerncentrales." De gemaakte inventaris van het probleem is ongetwijfeld degelijk, maar als het op een concreet beleid aankomt, kunnen we deze leveringen beter geen kerncentrale overleveren.

Een goed maar onvoldoende uitge-werkt idee van de Werkgroep is: de schrijfwijze van leenwoorden niet statisch voorschrijven, maar de dynamiek van hun integratie in het Nederlands beregelen door beide spellingen toe te laten, zonder voorkeur, totdat het gebruik zelf tot éénvormigheid leidt. Dus voor de beperkte categorie van *nieuwe* leenwoorden (*kultuur* is daar al lang niet meer bij) een geleidelijke integratie mogelijk maken, zoals die gebeurde in de tijd toen er nog geen officiële spellingsregels bestonden.

Een vergelijkende studie van het spellingsbeleid in de talen die een stabiele spellingsvrede bewerkstelligd hebben, had niet mogen ontbreken: anders dan een wetenschappelijk lijstje van opinies die alleen de bestaande onwetenschappelijke chaos weerspiegelen, zou (zal) zo'n studie ons over succesvolle alternatieven informeren en inspiratie verschaffen voor een geloofwaardige regeling. Een degelijke en voluit rationele oplossing is dringend nodig, opdat we aan zo'n dom probleem geen tijd en intellect blijven verspillen.

Koehn Elst

Muurtoerisme: het AV-project van Kultuurraad van twee jaar geleden, en meteen de laatste emanatie van het AV-project (Foto Archief)

Langzaam herstel

← vervolg van p.1

nahoudt is echter niet voldoende als uitgangspunt voor een daadwerkelijke culturele demokratisering. Het Stuc verget namelijk wel eens dat de studenten, als je ze Grote Kunst wilt bijbrengen, eerst moet zien te bereiken. Hier knelt al jaren het schoentje, en hier ligt de dieperligende reden voor de lamdelige werking van Kultuurraad. Het Stuc bereikt de studenten niet, en dat heeft alles te maken met de structuur van dit cultuurcentrum. Achter die structuur gaat de opvatting schuil, dat cultuur een aangelegenheid voor een intellectuele elite is: je hebt een neus voor kunst of niet. Als je van daaruit vertrekt, hoeft het grote publiek niet te worden gemobiliseerd. De kleine, uitvoerker groep moet wel vanzelf in het Stuc terecht. Zo'n opvatting is onhoudbaar. Zowel in het verleden (denk aan Brecht) als in het heden (Marquez, Coppola) zijn er voorbeelden genoeg voorhanden, die aantonen dat Grote Kunst ook voor een groot publiek aanspreekbaar is.

Roze

Loko heeft elf vrijgesteld. Drie daarvan zitten op Kultuurraad. De structuur van die raad zit echter zo in elkaar, dat deze vrijgestelden zich nagenoeg exclusief met de werking van het

Stuc bezighouden, en niet ten dienste staan van de studentenafvaardiging op Kultuurraad. Bij de andere raden (Sportraad, Sociale Raad, Kringraad) is dit wel het geval. Isabelle Rossaert argumenteert dit verschil met het argument dat een culturele werking een andere aanpak vergt. "De structuren van Loko, daar kunnen wij ons wel achterstellen, maar je mag ze niet té strak toepassen. Er is soepelheid nodig: vroeger hadden wij ook een vrijgesteld die zich exclusief met de AV bezighield, maar die had uiteindelijk weinig om handen, buiten het administratieve werk. Nu werken alle vrijgestelden aan het artistiek beleid, én houden zich allemaal met de AV bezig. Dirk De Wit, de filmprogrammatrice, is daar zelfs zeer actief."

Zilverpapier

Critici zeggen dat de AV van Kultuurraad echter bijzonder weinig in de pap te brokken heeft. Eigenlijk doet ze niet veel meer dan de begroting goedkeuren, en krijgt ze in de vorm van een AV-project een soort van almoes toebedeeld. Het is dan ook helemaal niet verwonderlijk dat een aantal kringen het resoluut laten afweten, waardoor de werking van Kultuurraad nog verder verminkt wordt en het AV-project op een compleet fiasco uitdraait.

Walter Pauli
Johan Reijnders

Over de dealers van racisme (deel 1)

“Minder rabiate racisten verlaten het Vlaams Blok”

Het sukses van het Vlaams Blok bij de gemeenteraadsverkiezingen in Antwerpen veroorzaakte heel wat opschudding: een extreem-rechte partij wordt haast even groot als de CVP. Sindsdien wordt het maatschappelijk debat rond migranten, racisme en het Vlaams Blok volop gevoerd. Het boek *“Het Vlaams Blok van 1938 tot 1988. Het Verdriet van Vlaanderen”*, dat op 27 april verschijnt, kan in deze discussie een belangrijke bijdrage leveren. Veto sprak met mede-auteur Jos Vander Velpen. Deze week brengen wij het eerste deel van dat gesprek, over de geschiedenis van het Vlaams Blok en haar ideologie. In het tweede deel zullen haar politiek tegen migranten en mogelijke strategieën als antwoord hierop aan bod komen.

Veto: *Het feit dat er een boek aan het Vlaams Blok gewijd wordt, met bovendien als ondertitel “Het verdriet van Vlaanderen”, toont dat jullie die partij geen goed hart toedragen. Toch houden andere partijen dikwijls dezelfde standpunten - zij het in afgezwakte vorm - erop na.*

Vander Velpen: «Zo'n overeenkomsten vallen op bij het conservatiefste deel van de CVP. Tussen hen en het Vlaams Blok heb je wel raakvlakken, zoals de abortuskwestie. De standpunten verschillen hier inderdaad niet vreselijk, al drukt het Vlaams Blok zich minder beschaafd en genuanceerd uit. Je treft ze ook samen aan in de anti-abortus-organisatie Pro Vita. Zij pleiten samen voor het traditionele onderwijs. Zowel het Vlaams Blok als sommige reaktionaire katholieken, zoals de dichter Anton van Wilderode, kanten zich hardnekkig tegen het VSO, omdat ze honderd procent achter de oude idee van het elite-onderwijs staan.»

«Het Vlaams Blok heeft voortdurend de mond vol van 'de ondergang van het Avondland': Europa wordt bedreigd door nivellering, rasonzuiverheid en zedenverval. Daarom voeren ze campagne tegen alle vormen van drugs, waarbij zij zelfs voor de doodstraf pleiten. Andere schietschijven zijn bijvoorbeeld de homo's en de progressieve lerars. Die hele beweging voor het herstel van de traditionelere waarden zoals tucht, orde, gezag, sociale ongelijkheid en het gezin als hoeksteen van de maatschappij, daar kunnen bepaalde rechte CVP-ers wel achter staan. Idem voor de verdediging van Zuid-Afrika. Zij beschouwen dit als een erenzaak, en schrikken er niet voor terug op de IJzerbedevaart heisa te maken als 'de stem' verplaatst wordt. Hierin speelt de machtige Protea-lobby, die gesteund wordt door heel wat VU-, PVV- en CVP-prominenten een belangrijke rol. Dan is er ook nog de amnestie-strijd waarvoor een aantal VU-funktionarissen nog steeds warm loopt.»

Veto: *Laat het Blok dan vrij conservatief zijn, is het daarom 'extreem-rechts'? In Knack beweert Frans Verleyden dat het Vlaams Blok geen uitstaans heeft met fascisme: het Blok zou niet antidemocratisch zijn, evenmin tegen de vakbonden.*

Vander Velpen: «Op sociaal-economisch gebied hebben zij zich nog maar

weinig openlijk geprofileerd, al verdedigen ze een liberalisme à la Reagan en Thatcher: ongebreidelde vrijheid voor de onderneming, minder staatsinstellingen, beperking van de sociale uitkeringen en strijd tegen het sociale profitaariaat, waarbij ze vooral werkloze jongeren en vrouwen viseren. Zij zijn warme pleitbezorgers van een bedenkelijke vorm van solidarisme. Daarin is enkel plaats voor verplichte arbeidsvrede; de vakbonden, moeten afgeschaft of genaturaliseerd worden. Die theorie werd ontwikkeld door Edgar Delvo, volgeling van Hendrik de Man in de jaren '30, later collaborateur en inspiratiebron van Edwin Truysens, die de sociaal-economische politiek van het Blok uitdokterde. Dit solidarisme is de maatschappelijke leer van het Vlaams Blok. Die uitspraak van Verleyden getuigt van een gevaarlijke politieke bewustzijnsvervalsing Zo wordt het Blok gebagatelliseerd tot een gewone nationalistische partij.»

Veto: *Je verwijst naar de jaren '40. Kan de theorie dat het Vlaams Blok de erfgenaam van de collaboratie is, wel hard gemaakt worden?*

Vander Velpen: «Dillen heeft nooit een ernstige kritiek over zijn lippen gekregen over het nazi-regime, en wordt werkelijk lynchend over de collaboratie. Dillen beschouwt de collaboratie niet als een misdadige vergissing. Voor hen is collaboratie de levensvervulling van de beste Vlaamse idealisten. De strijd van amnestie loopt dan ook als een rode draad door zijn politieke loopbaan. Lees er zijn artikels in Dietsland-Europa of het Pallieterke eens op na. De helden van de Vlaamse Beweging waarvoor Dillen een grote verering koestert, zijn stuk voor stuk kopstukken uit de collaboratie.»

«Er kan geen verjaardag van Ward Hermans voorbijaan of Dillen wijdt daar een hommage aan. Hij vertelt dan over de rol van Hermans aan het IJzerfront, toen de Vlaamse soldaten gekommandeerd werden door Waalse officieren. Hij heeft het veel minder over zijn vulgare vooroorlogse anti-semitische werken, en zijn rol als hoofdredacteur van 'de SS-man'. Die man heeft nooit berouw getoond voor zijn daden. Precies dat vindt Dillen zo bewonderenswaardig aan hem. Dillen is ook de man geweest die het werk van de Nieuwe Orde-dichter Wies Moens na de oorlog in Vlaanderen verspreid heeft. Ook die heeft nooit één woord terugge-

nomen. Een andere 'held' van Dillen is Tollenaere, de eerste kommandant van de Diets Militie, die als SS'er viel aan het Oostfront. Het stemt toch tot nadenken dat het Vlaams Blok momenteel nog altijd precies die rabiate kollaborateurs vereert. Die mensen zijn de politieke voorvaders van Dillen.»

«Via Dillen is het Vlaams Blok de erfgenaam van de Vlaamse collaboratie. Meer nog, het Vlaams Blok is vandaag racistischer getint dan het vooroorlogse Vlaams-Nationaal-Verbond (VNV). Het VNV toonde zich bijwijlen anti-semitisch, maar het bleef steeds een sekundair thema. Het Vlaams Blok beperkt zich haast exclusief tot het migrantenema.» (nvdr: over migranten, zie deel 2)

Veto: *Karel Dillen is toch geruime tijd een gewoon lid van de Volksunie geweest. Het kan bijna niet anders dat zijn ideeën toen een zeker democratisch karakter hadden.*

Vander Velpen: «Dillen is ongelooflijk consequent. Hij verdedigt nu nog steeds dezelfde ideeën als veertig jaar geleden. In '47 is hij gestart in de jeugdbeweging, een ideale dekmantel op dat ogenblik voor extreem-rechte activiteiten. Hij nam toen deel aan geldinzamelingen en herdenkingen voor opgepakte kollaborateurs. Vlak na de oorlog was dat een regelrechte provokatie. Van '49 tot '54 was hij actief in de Vlaamse Concentratie, een extreem-rechte partij die voor amnestie ijverde.»

«Van '51 tot '56 was hij samen met Toon van Overstraeten, de latere hoofdredakteur van het partijblad van de VU, de grote bezieler van de Jong-Nederlandse gemeenschap, een neofascistische clubje dat allerlei herdenkingen voor ondermeer Rudolf Hess en voor VNV-leider Staf de Clerq organiseerde. Het merkwaardige is dat de VU in '56 Dillen toch aanvaard heeft. Daar klonk hij snel op tot jongerenvoorzitter in Antwerpen. Maar nog belangrijker is dat Dillen binnen de VU de woordvoerder werd van de extreem-rechte fractie. Tot midden de jaren zestig had extreem-rechts binnen de VU een grote speelruimte. VU-voorzitter Vanderelst, desijds advocaat voor VNV-kopstukken als Elias, en partijsecretaris Jorissen zijn op kritieke momenten altijd de engelbewaarders van die fractie geweest.»

«Dillen heeft in '62 buiten de VU een zuivere extreem-rechte organisatie opgericht, namelijk Were Di, waar hij voorzitter van bleef tot '75, en waarvan de oud-Waffen-SS'er Bert van Boghouth de spil was. Dat was in feite een verderzetting van zijn vroegere ideeën en acties. Were Di is steeds de denktank geweest van het Vlaams Blok. Veel van haar kopstukken, zoals Roeland Raes, zijn daar gevormd. Groepen zoals Voorpost, VMO zijn de para-militaire tak van het Vlaams Blok. Voorpost is trouwens een afscheuring van Were Di. Zij vonden dat Were Di teveel de intellectuele top opging, in plaats de strijd met de vuist op straat voeren.»

Vander Velpen: «Vanaf '66, met de strijd voor Leuven Vlaams, veranderde de VU. Samen met de maatschappelijke veranderingen wonnen een Hugo Schiltz, een Nelly Maes aan invloed. Die 'linkse' aflossing van de wacht pikte Dillen niet. In '70 verdeden hij geruisloos uit de VU. Dillen hield zich toen vooral bezig met Were Di, haar blad Dietsland-Europa en met het Pallieterke.»

«Vanaf '73 probeerde Dillen alle extreem-rechte krachten te hergroeperen in de Vlaams-Nationale Raad. Dat lukte niet zo goed omdat extreem-rechts enorm versnipperd en verdeeld was. Tegen die achtergrond viel het Egmontpakt in '77 als een godsgeschenk uit de hemel. In het zog van de agitatie tegen Egmont, stichtte Dillen dan zijn Vlaams-Nationale Partij. In '78 smolt die samen met de Vlaamse Volkspartij van Lode Claes tot het Vlaams Blok, dat de rommelbak werd van alle extreem-rechte en neo-fascistische groepjes in Vlaanderen.»

«Dillen is ook nu nog de figuur bij uitstek van het Vlaams Blok, want behalve stichter is hij ook voorzitter voor het leven. Hij vormt de brug met het verleden en zorgt voor eenheid. Filip Dewinter en Annemans staan beiden volledig achter Dillen. Dewinter, ex-NSV-preses, heeft zich 'toegelegd' op het racisme. Hij sluit ook nauw aan bij Voorpost en werkt zich ook op internationaal vlak in de kijker door zijn veelvuldige contacten met en zijn grote bewondering voor Le Pen en het Front National. Dewinter schrijft ook niet terug voor een bezoek aan de Duitse neo-fascisten.»

Veto: *Filip Dewinter beweerde op 4 mei '88 in Knack: "NSV, NJSV en Vlaams Blok, dat is één familie". Het NSV ontkent altijd zo'n band.*

Vander Velpen: «Je merkt duidelijk dat het NSV een leverancier is van kadere en militanten van het Blok. Edwin Truysens, stichter van het NSV, zat in de studiedienst van het Vlaams Blok en ontwikkelde haar sociale en economische politiek. Volksvertegenwoordiger Filip Dewinter is ex-preses van NSV-Antwerpen. Hans Carpels - ook schoonzoon van Dillen -, was vroeger preses van NSV-Leuven.»

«Het NSV verleent ook hand- en

spandiensten voor het Vlaams Blok. Zij zijn niet alleen massaal aanwezig op acties van het Vlaams Blok, het NSV is ook een ijverige Vlaams Blok-plakploeg. Vlak na de gemeenteraadsverkiezingen kon je in een Nederlandse TV-reportage zelfs zien hoe de Antwerpse NSV-ers, met grijze pet en lint, hun vreugde uitzonden na de verkiezingsoverwinning van het Vlaams Blok.»

«Hun zogezegde onafhankelijkheid van het NSV ten aanzien van het Vlaams Blok is een tactische kwestie. Het NSV profileert zich zo om minder af te schrikken bij de rekrutering van nieuwe leden: een openlijke identifikatie met het Vlaams Blok zou dat alleen maar bemoeilijken. Doordat het NSV zich onafhankelijk van het Vlaams Blok voorstelt, werpen ze hun politieke netten breed uit, en hopen ze algemeen op meer goodwill te rekenen. Natuurlijk heeft het NSV vooral oog op mensen van de Volksunie. Later stappen dan vele leden toch naar het Vlaams Blok over. Als je alle elementen naast elkaar legt, is het duidelijk dat het NSV een echt filiaal is van het Vlaams Blok.»

Veto: *Het Vlaams Blok is ook in het nieuws gekomen door herhaalde afsplitsingen. Het begin van het einde?*

Vander Velpen: «Het Vlaams Blok heeft steeds een onafhankelijk Vlaanderen vooropgesteld. Zij dromen van een autonome Vlaamse staat, die zal verenigd worden met Nederland, en als het even kan met Zuid-Afrika en Frans-Vlaanderen. Het tema van de zogenaamde Vlaamse Zaak komt evenwel nauwelijks nog aan bod, en is vooral verdrongen door de anti-migranten-propaganda. Momenteel is het vooral de Antwerpse kliek rond Dillen, Dewinter en Carpels die deze lijn verdedigt. Lieden als ex-partijverantwoordelijke Wouters en NSV-stichter Edwin Truysens, nemen deze ontwikkeling niet. Voor een stuk zijn die dissidenten onlangs uit het Blok gestapt. Op die manier komt het Blok tot grotere eenheid. En dat betekent dat men bijna uitsluitend het racisme bespeelt. Dewinter en Annemans volgen Dillen daarin consequent. Dat betekent dus niet noodzakelijk een verzwakking van het Vlaams Blok. Het geeft alleen aan dat het Vlaams Blok zichzelf zuivert van minder rabiate racisten.»

Walter Pauli
Marc Sys

Elke zaterdag opnieuw barst Jobwuzer uit zijn voegen. Boordevol personeelsadvertenties en echte, bruikbare informatie over solliciteren. Wie nu aan een boeiende job begint te timmeren, kan niet zonder.

JOBWUZER

HET LAATSTE NIEUWS

Onderwijs en Economie:

Een ongelukkige relatie

De laatste jaren is er fel bespaard op onderwijs, zoveel is ondertussen voor iedereen duidelijk. Dat is echter niet enkel het geval in België, de besparingswoede in het onderwijs is een internationaal fenomeen geworden. Deze internationalisering is op zijn beurt afhankelijk van de interdependentie tussen economie en onderwijs. Een diepere duiding van deze relatie kwam aan bod op het Vlaams Wetenschappelijk Economisch congres, dat dit jaar aan de verschillende aspecten van de mundialisering van de economie aandacht besteedde.

Het refereert over onderwijs was van de hand van prof Raymaekers (UFSAL). Hij probeerde te verklaren waarom het onderwijs de laatste tijd zo stiefmoederlijk behandeld is. Dat is zeker niet altijd zo geweest. De jaren vijftig en zestig stonden bijvoorbeeld in het teken van de *demokratisering* van het onderwijs. Belangrijk daarin waren de naoorlogse acties van de vakbonden, die onder andere ook leidden tot het systeem van sociale zekerheid (pensioenen, ziekteverzekering, werkloosheidsvergoeding). In België werd in 1954 de 'gemeenschappelijke verklaring over de produktiviteit' opgesteld door regering en vakbonden. Deze verklaring vormde de basis voor het studiebeurzenstelsel en voor de oprichting van de sociale sectoren aan de universiteiten, gesubsidieerd door de overheid (de fameuze wet van '60).

Maar deze golf van democratisering mag ook niet enkel toegeschreven worden aan de acties van de vakbonden. Belangrijk in de naoorlogse maatschappij was de faze van wederopbouw, waardoor er een grote nood was aan kaders en geschoolde arbeidskrachten. Om aan deze vraag tegemoet te komen waren er veel meer hogerschoolden nodig dan het aantal dat toen *spontaan* naar de universiteit of hogeschool ging.

Goud

Samen met deze feitelijke evolutie ontwikkelde zich een nieuwe tak in de economische theorie, de zogenaamde *onderwijs-economie*. In een eerste faze trachtte deze theorie een verantwoording te vinden voor de uitbouw van het onderwijs. Onderwijs is immers nog altijd een dure aangelegenheid, en ekono-

misten zoeken steeds naar de meest zuinige manier om iets te realiseren.

Studies van de Amerikaanse ekonoom Denison wezen uit dat de produktiviteitsgroei moeilijk toegeschreven kon worden aan de louter *kwantitatieve* aangroei van arbeidskrachten en machines. Nochtans waren deze twee factoren in de neoklassieke benadering van de economie de cruciale elementen om de groei van de produktie te verklaren. Denison wees erop dat de machines, aangewend in het produktieproces, niet zomaar met elkaar vergeleken konden worden. Technologische vooruitgang maakte het mogelijk om met even dure machines veel meer te produceren. Deze *kwantitatieve* veranderingen van het produktieapparaat waren meestal het gevolg van nieuwe uitvindingen. Om het proces van uitvindingen te versnellen moest evenwel een aanzienlijk deel van de nationale rijkdom besteed worden aan onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Selektie

Maar niet alleen de machines veranderden. Ook de mensen die in de bedrijven werkzaam waren kregen andere taken. Het bedienen van soms vrij complexe machines vergde een zekere kennis van de arbeiders. Ook van de kaders werden hogere taken verwacht. Deze feiten werden gegoten in de Human Capital-theorie van Beckers (1960). Deze ekonoom stelde dat onderwijs in feite een investering is in *menselijke machines*. Hoe meer iemand geleerd heeft, hoe efficiënter hij is voor het bedrijfsleven. De grondgedachte van deze theorie beheerste het onderwijsbeleid tot het begin van de jaren zeventig: hoe meer geschoolden er tewerkgesteld kunnen worden, hoe sneller de welvaart van het land erop zou vooruitgaan. Het kwam er alleen nog op aan methoden te vinden om te achterhalen hoeveel geschoolden van welke soort de arbeidsmarkt in de toekomst zou kunnen absorberen. Maar meer dan een droom zijn dergelijke plannen nooit geworden. Het bleek immers onmogelijk om de kosten en opbrengsten van het onderwijs op een ietwat aanvaardbare manier met elkaar te vergelijken.

Toen op het einde van de jaren zestig de grote groeibeweging van de Westerse economieën ten einde liep, ondanks het steeds groeiende scholingsnivo van de bevolking, was er duidelijk nood aan een

herbronning van de gangbare én wetenschappelijke ideeën over het verband tussen onderwijs en economie.

Stilaan werd echter duidelijk dat ook het verhoopte sociale aspect van de onderwijskantspansie veel te wensen overliet. De consensus tussen vakbonden en werkgevers over de noodzaak van de onderwijskantspansie was namelijk mee ingegeven door de idee dat de verhoogde welvaart automatisch zou zorgen voor een rechtvaardigere verdeling van de rijkdom. Het scholingsnivo bleek echter nauwelijks enige invloed te hebben op de inkomensverdeling.

In het begin van de jaren '70 doken de eerste nieuwe theorieën over onderwijs en economie op. Typisch daarbij is dat aan het onderwijs een ruimere functie dan het bijbrengen van kognitieve vaardigheden wordt toegedeed. De school moet de jongeren rijp maken voor hun latere plaats in de maatschappij. Sociale vaardigheden zijn daartoe even belangrijk als louter technische. Deze sociale vaardigheden omvatten onder meer: identifikatie met de onderneming, volharding, loyaliteit, ondernemingsgerichte creativiteit,...

Aan het onderwijs wordt dan ook veel meer een filterfunctie toegedeed. Dit blijkt het duidelijkst uit de 'screening'-hypothese. Deze stelt dat de werkgever het scholingsnivo beschouwt als een aanduiding over de aanwezigheid van bepaalde sociale vaardigheden bij de werknemer. Deze vaardigheden maken hem dan geschikt voor een bepaalde functie binnen de hiërarchische structuur van de onderneming. Hoe hoger het scholingsnivo, hoe meer sociale vaardigheden men bezit en hoe hoger men op de sociale ladder kan klimmen.

Economie

Deze filtertheorie zou overigens het geringe effect van het scholingsnivo op de inkomensverdeling verklaren. Naarmate meer jongeren hoger onderwijs volgen, verzwaakt immers de filterfunctie van het onderwijs. Dit brengt met zich mee dat de werkgevers hogere scholingsvereisten zullen stellen voor een bepaalde functie, met als gevolg een lager loon en verlies aan sociale status voor een diploma dat hetzelfde is als vroeger. Fenomenen als verdringing, waarbij hogerschoolden de plaats van lagergeschoolden op de arbeidsmarkt inpalmen, en de uitzichtloze situatie van de ongeschoolden of diegenen die enkel BSO gevolgd hebben passen perfect in dit theoretisch kader. Bovendien gaan sommige 'radikale theorieën' (aldus genoemd door Raymaekers) nog verder. Zij stellen dat het voor de werkgevers voordelig is om een zekere overscholing in stand te houden. Dit maakt het immers mogelijk om voorheen duurdere

IN DE KIJKER

Vorige week leek Leuven wel het ontmoetingscentrum van de Vlaamse economen. De negentiende uitgave van het tweejaarlijkse Vlaams Wetenschappelijk Economisch congres ging dit jaar namelijk in deze universiteitsstad door, onder het thema 'De mundialisering van de economie'. Jammer genoeg is het congres inmiddels eerder uitgegroeid tot een prestigiezaak en een media-evenement dan tot een echt wetenschappelijk gebeuren. Wat kan de aanwezigheid van de koning of premier immers bijdragen tot dergelijk congres tenzij de gegarandeerde aandacht van de pers?

Het congres vormde, ondanks de aanwezigheid van de pers, een vrij matte aangelegenheid. De meeste referenten beperkten zich tot een overzicht van reeds bestaande en recente ontwikkelingen binnen hun vakgebied. Van vernieuwende ideeën en 'wetenschappelijke herbronning' rond een actueel thema van onze tijd, zoals professor Baeck (KUL) het in de inleiding van het kongresboek stelt, was er tijdens de twee jaar voorbereiding bijna nauwelijks sprake. Dit neemt niet weg dat sommige referaten in het kongresboek getuigen van een lange en degelijke voorbereiding. Zo ontwikkelden D'Alcantara (directeur van het studiebureau European Studies te Brussel en docent aan UFSIA) en Plasmans (hoogleraar aan de UFSIA) een vrij ingewikkeld model, waarmee evenwel belangrijke elementen over de werkgelegenheidspolitiek van de Europese landen aan het licht konden gebracht worden.

Het blijft alleen jammer dat dergelijk titanenwerk slechts een kwartiertje aandacht kon krijgen, welgeteld evenveel als de toespraak van premier Martens. Of zoals prof Schokkaert (KUL) het tijdens de voorstelling van zijn referaat gezat weergaf: "Ik kan wel snel spreken, maar op twintig minuten zal ik de problemen van de wereld niet oplossen". Het was dan ook niet omwille van de inhoud dat het evenement zoveel aandacht moest krijgen. De uiterlijke schijn, en de merknamen van de sponsors in een hoekje van televisie of krant leken belangrijker.

Overigens was het overduidelijk dat de organisatoren *echte* economen waren. Samen met de inschrijving voor het congres kon je namelijk ook inschrijven voor een lunch aan de prijs van 425 frank, wat uiteindelijk gewoon een maaltijd in Alma 3 bleek te zijn. De student die niet inschreef voor de lunch kon niet diezelfde maaltijd verorberen aan de normale, veel goedkopere Almaprijzen... maar dan wel in Alma 2. Pech voor de studenten die dit grapje niet van te voren doorhadden. (BC)

arbeidskrachten aan een lager loon tewerk te stellen.

Met dit overzicht hoopt Raymaekers aangetoond te hebben dat de evolutie van het onderwijsstelsel in een belangrijke mate bepaald wordt door de economische evolutie. De grote groei van de jaren vijftig en zestig maakte het mogelijk om een belangrijke uitbreiding van het onderwijsaanbod te verzekeren. De absorptie van de geschoolden op de arbeidsmarkt stelde toen vooralsnog geen problemen. In de jaren zeventig en tachtig stond de filterfunctie van het onderwijs voorop. Als gevolg daarvan kwamen aan de onderkant meer en meer mensen aan de zelfkant van de maatschappij.

De vraag rijst dan ook of er op basis van de huidige ontwikkelingen in de economische omstandigheden iets gezegd kan worden over de toekomst van de organisatie van het onderwijs. Eén van de veel gehoorde opmerkingen over het huidige onderwijssysteem is dat het niet meer nauw aansluit bij de snel veranderende technologische omstandigheden. In het verleden leerde men een vak waarna men gedurende het hele verdere leven in dezelfde stiel aan de slag kon. Die situatie is nu voorgoed voorbij. Het razende tempo waarmee de technologische vernieuwingen elkaar opvolgen, vereisen een continue bereidheid tot herscholing, zowel van kaders als van arbeiders. Raymaekers vraagt zich af waarom deze kritiek niet reeds veel vroeger werd geuit, toen de produktiviteit veel sneller steeg. Produktiviteit is evenwel een kwantitatief begrip en zegt op zich niets over de snelheid en het karakter van de veranderingen in de produktieprocessen.

De kritiek op de gebrekkige aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt reveleert overigens dat de werkgevers steeds minder aanvaarden dat dergelijke belangrijke sommen aan het voor hen als *selektiesysteem* fungerende onderwijs besteed worden. Ook aan de inhoud van het onderwijs wensen zij enige wijzigingen te zien. De nadruk moet veeleer liggen op 'algemeen technisch-instrumentele kwalifikaties' en 'sociaal-normatieve kwalifikaties'. Onder de eerste soort ressorteren onder andere nauwkeurigheid, voorzichtigheid en contactvaardigheid. De tweede soort omvat de reeds genoemde identifikatie met de doelstelling, waarden en normen van het bedrijf. De eigenlijke beroepsvaardigheid zal dan bij introductie van elke nieuwe produktietechniek, via opleidingskursussen en op hoger nivo via aanvullende studies moeten aangeleerd worden. Raymaekers merkt daarbij terecht op dat de werkgevers meer dan eens de kosten van dergelijke opleidingen willen afschuiven op de overheid (denken we maar aan de VDAB-oplei-

dingen en de groeiende boom van aanvullende studies aan de universiteit). Van de basisvorming wordt dan enkel verwacht dat ze de capaciteit om zich op een fleksibele wijze aan te passen aan nieuwe technieken meegeeft.

Volgens Raymaekers is de hele discussie over deze gebrekkige aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt tenslotte veroorzaakt door de tegenstelling tussen de 'sociale relaties in het onderwijs' en de produktieverhoudingen. De normen van een algemene vorming, kritisch denken, en ruimte voor persoonlijke uitdrukking, alle dimensies die men aan het algemeen vormend onderwijs toeschrijft, steken schril af tegen een realiteit van gefragmenteerde en routinetaak en de enge supervisie van de arbeidswereld."

Politiek

Met deze opmerking maakt Raymaekers zich echter nogmal snel af van een toech niet zo eenvoudig probleem. Datzelfde probleem is ook op de achtergrond aanwezig wanneer hij het heeft over de verschuiving van de kognitieve rol van het onderwijs naar de nadruk op sociale vaardigheden. Bestaat er immers zoets als een puur kognitieve kennis? Zijn kennis en praktijk niet steeds met elkaar verbonden?

Door deze vraag niet eerst te beantwoorden wordt een essentiële kwestie naar de achtergrond verschoven. Indien het onderwijs zich zomaar aanpast aan de economische ontwikkelingen, dan richting immers nagegaan te worden of de richting van deze maatschappelijke ontwikkelingen wel gewenst is. Dit impliceert natuurlijk een politieke keuze over maatschappelijke veranderingen. Als spreker op een economisch congres kan hij dit probleem gemakkelijk ontwijken door te stellen dat hij enkel de implicaties van het feitelijke economisch gebeuren voor het onderwijs poogde te duiden. Maar daarmee vervalt hij juist in een blind geloof in een fictief objectivisme. Een objectivisme dat ook op het congres aan kritiek werd onderworpen. Zo stelde professor Schokkaert dat economie en politiek duidelijk iets met elkaar te maken hebben.

Daarmee wordt hier niet gepleit voor vage bespiegelingen over de wenselijke verhoudingen tussen onderwijs en economie. De economische theorie heeft ondertussen al technieken ontwikkeld waarmee deze verhouding kan geanalyseerd worden (onder meer de speltheorie). Nu blijft Raymaekers in de al even vage opvatting steken dat ook de niet-economische finaliteiten van het onderwijs moeten gerespecteerd worden, en dat het onderwijs daarom als kollektief goed een ruimere investering verdient dan nu het geval is.

Bart Capéau

WERKVOLK - Als de lente in het land komt en de eerste Vetomedewerkers uitzwermen naar verre, zonnige stranden, is het goed in eigen hart te kijken even voor het blokken gaan. Dan roept ons moede hart om jonge, wakke zielen en drukken wij met graagte aan ons hart, lieden als daar zijn: schrijvelaars, tekenaars en plakkers, fotografen en zelduivels. Het leven kan u toelachen: torst samen met ons de zware last dezer publikatie. Wacht niet tot weer een maan verstreken is, want het volk staat nu reeds te drummen aan onze poort. De Goede God zal het u lonen. (Foto Roel Rutens)

Nipte overwinning binnen Historia Nieuwe aanpak geen onverdeeld succes

Kringverkiezingen in de kleine kringen hebben zo hun stereotiepe kenmerken. Binnen Historia was men er bijvoorbeeld bijna aan gewend geraakt dat er maar één ploeg echt de ambitie had de kring het jaar daarop te runnen. Toch hebben de verkiezingen in Historia ook hun charmes. De nieuw opkomende ploeg poogt zich immers te profileren tegenover zijn voorganger. Heeft de huidige ploeg destijds in zijn campagne veel befoefd, dan mikt de nieuwe ploeg een stukje lager. Het jaar daarop wordt deze dan weer bekampt door een supergemotiveerde, wat pretentieuze groep jonge snaken. Alles wees erop dat ook dit jaar alles volgens hetzelfde scenario zou verlopen. Maar als Kadatsja te ver gaat, dansen de muizen.

De jonge snaken lieten alvast niet lang op zich wachten. Wat misschien te voorspellen was, want de huidige presidiumploeg was niet de meest geprofileerde die Historia ooit gekend heeft. Ludo Wijnen was na een ronduit mee campagne preses geworden, en ondanks de paar bijzonder leuke nieuwigheden in de kringverkiezing - poëzie-avond, danskussens, eigen videofilm, ... - lijkt het jaar wat ongemerkt voorbijgekabbelde te zijn.

Het resultaat was navenant. De kandidaat-opvolgers uit tweede kandidatuur hadden zich medio januari al gegroepeerd en een maand later hing het kringlokaal vol affiches met de mysterieuze naam Kadatsja erop. Geen handgeschreven of zelfgefotokopieerde spulletjes, maar heuse gesponsorde affiches met verschillende slogans. Een nieuwe aanpak voor een kring als Historia: Kadatsja is de eerste ploeg uit de geschiedenis van Historia die sponsoring nodig heeft om te bewijzen wat ze waard zijn.

Grap

Eénmaal de kringverkiezingen in aantocht wordt er in dit blad stevast op gewezen dat Historia samen met Economie de enige Leuvense fakulteitskring is waar slechts de gelukkige bezitters van een lidkaart stremrecht hebben. Die bepaling is in februari 1987 aan de toen nog kersverse statuten van de kring toegevoegd. De redenering was toen dat zo'n bepaling het onderscheid tussen kringfuncties (vertegenwoordiging van

de kring binnen Loko en het runnen van de kringwerking) en jaarfuncties (vertegenwoordiging van alle studenten in de POK, departements- en fakulteitsraad) sterker in de verf zou zetten. Het was echter vooral de bedoeling de kringlidkaart niet te doen verwateren tot een soort kortingskaart voor goedkopere cursussen en fives. Fundamenteel probleem is evenwel dat Loko ook zorgt voor de vertegenwoordiging van alle

studenten naar bijvoorbeeld de Akademische Raad of de Raad voor Studietoelagen, en dat de niet-leden van Historia in dat segment van het medebedeeler dus geen inspraak hebben.

Het probleem is al een tijdje gekend, maar voor het eerst werd er ook initiatief genomen om er iets aan te doen. Een

aantal kringleden, zetten de procedure voor een statutenwijziging op gang. Jammer is dat ze het werk niet afmaakten. De vereiste vijftig handtekeningen voor het samenroepen van een Open Algemene Vergadering (OAV) werden niet bereikt. Geen statutenwijziging dus.

Protest

Vlak voor de paasvakantie sloeg de campagne echt op gang. Onverwacht maakte Kadatsja van een filmavond gebruik om zichzelf via een videoklip te promoten. Best leuk, maar de zaak kwam voor vele Historianen toch wat *blasé* over. En alhoewel niemand - zeker de zeven jongens en meisjes van Kadatsja niet - het nog verwachtte, werd er een eerste protestploeg opgericht. Een flinke club eerste en tweede lissers noemde zich *Dauwzakken*, en wat aanvankelijk voor iedereen duidelijk een nepploeg was, werd mettertijd het ware tegenwicht van Kadatsja. Studentkoois waar Kadatsja zich professioneel meende op te moeten stellen, en even losjes als sommige medewerkers van Kadatsja zenuwachtig werden.

Het protest bleef niet bij één ploeg beperkt. Tijdens de eerste weken na de paasvakantie schoten de ploegen na de paddstoelen uit de grond. Een vijftal kandidatuurstudenten groepeerden zich in de *BLB* (Brandende Liefde op de Brennerpas of Bezorg Leuven Bosbranden, ...), drie eerste kanners vormden *Oink* (Ons Inziens Noot Kadatsja) en een bende dopsjodieten kwam op als ploeg *Wortel*, met een levend konijn als preses-kandidaat. Bovendien waren er nog een paar leukerds die aan de lopende band afkortingen verzonnen, om uiteindelijk onder de naam *De Koepel* de verkiezingen in te gaan.

Het verkiezingsdebat werd dan ook éénrichtingsverkeer. Alle vragen en kritiek werden eenzijdig aan het adres van Kadatsja geuit. In een aan huis besteld programmaboekje had Kadatsja kwaad bloed gezet. Daarin werd het idee van sponsoring in Historia namelijk expliciet verdedigd. Bovendien beloofden preses-kandidaat Koen Dries en zijn vrienden in hun "minimumprogramma" een galabal en de Belgische première van een klassiek muziekstuk. "Let wel, geen opgeblazen verkiezingsbeloften. (...) Voor onze grootste projecten zijn de belangrijkste contacten al gelegd." Kadatsja maar dan wel ontgensprekelijk een paar energie en bekwaame mensen in huis hebben, van enige snoeverij leken

SHEFFIELD NA HET VOETBALDRAMA

MILIEU

WAT KUNNEN WE ER ZELF AAN DOEN ?

IJZERVRETERS

PANORAMA IN DE BELGISCHE HEAVY METAL SCENE

PANORAMA

DOET HET GOED !

Advertentie

ze niet gespeend. Trouwens, als alle contacten op voorhand al gelegd zijn, waar moeten de andere kringleden met hun eventuele initiatieven dan naartoe? Het is binnen Historia nog steeds de gewoonte alle ideeën aan de tweeweekelijkse open presidiumvergadering voor te leggen.

zowat 95 procent van de stemgerechtigden vertegenwoordigd. Maar een tweede ronde kwam er niet net Koen Dries van Kadatsja haalde 55.2% van de stemmen, terwijl Dauwzakken 32.1% en Oink 10.5% verzamelde. Een duidelijk teken aan de wand toch, waarmee Kadatsja zeker rekening zal moeten houden.

Principe

Het wederwoord van Kadatsja was misschien niet altijd even sterk, de vraag blijft evenwel of dat in die omstandigheden anders kon. De bedoeling van de verschillende tegenploegen was duidelijk de enige echt geëngageerden hard op de proef te stellen, inderhaaf mogelijk zelfs bij gebrek aan een meerderheid tot een tweede ronde te dwingen. Vandaar dat er tijdens de eigenlijke stembusafgafte deftig stemmen zijn gersoneld. Op het laatste nipperje toerden mensen van Kadatsja met een auto door de stad in de hoop nog een stemgerechtigde naar het stemlokaal te lokken.

Uiteindelijk zijn er zowat 143 stemmen uitgebracht, wat een opkomst van

Benoit Lannoo

Job

Werkwillige studenten zijn een gegeerde soort in tijden waarin de eksamenkoois langzaam stijgt. Aangezien de slaagcijfers ieder jaar dalen, kunt u de blok misschien best laten varen en een centje bijverdienen voor een leuk reisje tijdens de zomermaanden. De Jobdienst is namelijk op zoek naar enquêteurs/telefonisten, studenten met kennis in formatika en studenten voor kinderopvang tijdens de dag. Daarnaast hebben ze ook nog een gevarieerd aanbod van andere studentenjobs. Voor meer informatie kan je iedere dag terecht in het Van Dalecollege, Naamsestraat 80 vanaf 14 uur. Of je telefoneert 016/28.44.34.

ZOEKERTJES

- Cultureel Vrouwen Café Labyrinth open op wo., do. en vr., van 11.30 u. tot 14 u. en na 20 u., zo. van 18 tot 24 u., elke vrij. en zat. fuif vanaf 22 u.
- Wil je graag een paar centen bijverdienen? Dan is dit je kans: Het Laatste Nieuws zoekt dringend part-time televerkopers die enkele uren per week 's avonds zouden telefoneren. Marleen De Smet ☎ 02/219.32.90
- Amateurfotograaf zoekt niet-professionele modellen. Mechelsestr. 141, bovenste bel.
- Gevonden: lipstick YSL paars di 11 april in de Blauwe Schuit. Terug bij Joke of Lieve, Brouwerstr. 52.
- Wie rijdt er mee van Hoogstraten naar Leuven en vice versa? Vertrek zo. ca. 20 u. en vr. ca. 17 u. Van deur tot deur. ☎ 03/315.83.66
- Als je zin hebt mag je vandaag om acht langskomen, dan kan ik je zeggen wat ik gisteren verscheurd heb.
- Gezocht: ruim en rustig gelegen appartement of huisje voor sept./okt. Beloning voor wie mij het adres van het ideale plekje van Leuven bezorgt. Anouk, F. Lintstr. 69
- Gezocht voor volgend academiejaar 3 kamers in 1 huis, omgeving L&W. Kokkelenberg B., Willemsstraat 42, ☎ 014/31.40.36
- Schoonheidsinstituut 'Andromache', zonnebank, pedicure, ontharing, schoonheidsproducten, toiletartikelen.
- Help! Hamsterksplosie! Sofie en Spook hebben zich vertienvoudigd. Liefhebbers zijn welkom (gratis). Naamsevest 14, Pauwels of Clarisse, naast na 19 u.

- Bergstr. 2, Veltm, ☎ 48.12.94
- Avontuurlijke reisgezelschap gezocht voor trektocht door Noorwegen met auto van 12/6 tot 9/7. Zin? Contacteer Fabian Keersmaekers, O.L.V.str. 50
- Wie wil meerijden naar Izegem of omgeving? ☎ 22.91.83, na 20 u. Vragen naar Christophe.
- Voor al uw typwerk, op tekstverwerker, snel en verzorgd, contacteer mij op ☎ 25.89.12
- NGO voor ontwik. samenwerking 'Bevrijde wereld' zoekt wetensbezwaaarde voor opvolging van projecten, administratie, animatietaken. Direct in dienst. Walburgstraat 28/1, St. Niklaas, ☎ 03/777.20.15
- Pieter Couterrelstichting vzw Homonen Lesbiennecentrum Vaartstr. 16. Onthaal: ma. van 18 tot 20 u., za. van 15 tot 18 u. of na tel. afspraak, Jongerenkafee: wo. van 19 tot 24 u.
- Te mooie kamer, Parkstr. 197. Ruim, licht, keuken, badkamer. Vanaf 1 mei. 4500 fr.
- Moet uw tesis of seminariewerk dringend uitgelekt worden? ☎ 016/53.38.41. Wie eerst belt, wordt eerst bediend.
- Voor al uw typwerk, elektronische schrijfmachine. Griekse en wiskundige karakters. Jaren ervaring. Mevr. Sanders. ☎ 43.20.82
- Vier meisjesstudenten zoeken vier kamers (1000 fr. voor gouden tip) Anne, Naamsevest 156.
- Uitprinten van tesis op laserprinter. Eén adres: Alfaset, 's Meiersstraat 5 (eerste verdieping). Snelle service en studentvriendelijke prijzen. Kom eens langs of bel ☎ 22.04.66.

- Zaal te huur aan zeer voordelige voorwaarden voor fivven. ☎ 20.76.41 na 20 u.
- Aan degene die do. tss 18.30 en 19.00 u. mijn paarse paraplu uit Alma II wegsomokkelde. Toegegeven, het regende. Eerlijk genoeg om hem terug te brengen? Ben vergevengszind, these days. Karla, F. Linsstr. 25.
- Typen van thesissen op tekstverwerker. 55 fr./blad. Kris Roselle, Naamsestweg 130, Heverlee. ☎ 20.70.77
- Wie gaat op 1 mei naar Wendy & Lisa en heeft nog 3 plaatsen vrij in z'n auto? Schapenstr. 111, Bel Kristel.
- Schattig lichtbruin brilmontuurje gevonden in A.V. Bijbehorende accessoires: 2 glazen, boekje 'Optiek Depauw' en sjeke doos erond. Af te halen: Tiensestr. 169 bij Ward.
- 2 huu-lachmeisjes willen serviettekorrespondentie verder zetten ... Interesse?
- Aidslijn: informatie en advies rond Aids, elke werkdag 20-22 u.
- Ik zoek songteksten van Tom Waits en REM. Wie mij kan helpen belt 23.49.58 of schrijft naar Katrien van Duffelen, Wilsestr. 77, Herent.
- T.k. wegens CD-aankoop: hifi, compleet plus boxen. ☎ 20.66.68
- Gezocht, gezocht, liefst zonder tocht, een grote kamer in 2 verdeelbaar of 2 kleine in een gemeenschaphuis of zo. Christina, Tiensestr. 117, ☎ 23.90.75
- Attentie! Wie heeft mijn vorige week verloren agenda gevonden? Maak me weer gelukkig. André. Terug te bezorgen via Maurice. Tiensevest 66.
- Bril met rood-zwart montuur gevonden in Bayostr. Af te halen Weldadigheidsstr. 11. Vraag naar Mus.

ARUELDAORWROKDSIS

Help! Onze kruiswoordvrouw is vermist! Wij loven een gratis Veto-abonnement uit voor inlichtingen die kunnen leiden tot opheldering van deze wel zeer duistere zaak. Misschien hebben tegenstanders van Erik Derycke, die twee keer na mekaar de puzzel won, er wel wat mee te maken. Geachte ontvoerders, daar heeft onze kruiswoordvrouw geen zaken mee! Geef u ons alstublieft een teken! Om onze goede wil te tonen, geven wij het boekje van Bernheim aan Dominique Dejonghe (Meunierstraat 79) weg.

Ondertussen zitten wij niet stil. Onze *kompijeterspjalist* heeft een dulle reeks anagrammen uit zijn mouw geschud. Zoals als 'dertien - dineert - intrede - intreed - tierden - tierend', maar dan veel moeilijker natuurlijk. Wie alles tot een goed einde brengt, krijgt een fraaie strip over de geheimen van de diepzee aangeboden. Woordjes zowel in voorkeur- als toegelaten spelling, zowel enkelvoud als meervoud, verbogen woorden en vervogede werkwoorden. Leve de chaos!

1. aanbieder
2. kraambed
3. attractie
4. vertraagde
5. manager
6. lezenswaard
7. antislip
8. sportraad
9. striptease
10. apartheid

Een Burgie bouwt, zoveel is zeker. Dit Steenhenge bijvoorbeeld. In dit heidense tempelkompleks temidden van de Heverleese wouden vereert VTK voortaan de Heilige Barbara. Een emanatie van dit goddelijk kreaatur verschijnt trouwens al jaren regelmatig aan één van onze redakteurs.

(Foto Hendrik Delagranghe)

Ingenieurs (niet) naar de stembus

Een lolploeg bijna verkozen

In vergelijking met de hevige, lawaaiige verkiezingscampagne van vorig jaar was er dit jaar bijzonder weinig te beleven op de kampus Eksakte Wetenschappen. Vorig jaar dongen nog twee serieuze ploegen naar de gunst van de kiezer, afgelopen dinsdag vond de TW-er slecht één ernstige kandidaat op zijn stembiljet, al moest hij die gaan zoeken tussen 13 (dertien) lolploegen. Blijkbaar vonden de ingenieurs het dan ook niet de moeite om daarvoor hun cursus te laten liggen. Amper 500 studenten, op een totaal van 2500, brachten een stem uit. Wat zou Steentje en de Oeligans (S&O) immers van de overwinning houden? Uiteindelijk heeft het niet veel geschied van Steentje - Erik Van der Steen - had het niet gehaald. Een lolploeg, het Vlaams Technisch Blok (VTB), haalde zowat 40% van de stemmen binnen.

Veel lolploegen op het stembiljet is heel gewoon bij VTK. Trouwens waarom zou je niet, als je door de kring voor 5000 frank gesubsidieerd wordt als ploeg? De meeste van die groepjes beperken hun campagne tot het omzetten van dat geld in gratis vaten, maar sommigen maken er een sport van als lolploeg zoveel mogelijk stemmen binnen te halen. Het komt er dan op aan een zo dwaas mogelijk tekstje te schrijven voor Irreëel, het kringblad, zo lollig mogelijk te zijn op het debat of de brutaalste affiche te plakken.

Hitler

VTB speelde het dit jaar echter nogal grof. Haar campagne, die een parodie wou zijn op het Vlaams Blok, liep lichtjes uit de hand. Hun tekst in Irreëel was best wel grappig, maar wij vinden in legeruniform rondlopen op de kampus of met bivakmuts op het debat komen niet leuk meer. Om van het brengen van de Hitlergroet nog maar te zwijgen.

Waar het aan ligt dat Van den Steen niet meer mensen voor zich kunnen winnen heeft (amper 59%), blijft een

raadsel. Hij is al in oktober aan de samenstelling van zijn ploeg begonnen - hij wou de concurrentie vóór zijn - en heeft geprobeerd de beste mensen rond zich te verzamelen. Het programma van Steentje en de Oeligans was echter niet van aard om veel enthousiasme los te maken. Erik Van den Steen werkt al verscheidene jaren mee met VTK en zijn ploeg zal de weg die de voorbije jaren

werd uitgestippeld verder bewandelen. Geen uitschieters dus in hun programmaprochure. "Het zou niet moeilijk zijn om een spektakulair programma op te stellen," zegt Van den Steen daarvoor, "je gaat met tien mensen rond de tafel zitten en fantaseren maar. Wij houden niet van dat soort verkiezingsbeloften waar later toch niets van in huis komt."

Wat er zal veranderen voor de ingenieurs nu Steentje verkozen is staat dan ook nog niet voor 100% vast. Volgens Van den Steen zal de nadruk meer komen te liggen op dienstverlening en zal er meer aandacht besteed worden aan 'de vorm'. Maar ook dat was voor ons niet zo duidelijk. Steen wist ons te vertellen dat dat concreet verbeteringen zal opleveren van de kursusedienst, de reiswee en de jaarwerking. Hij gaat met andere woorden wat doen aan de lange wachtlijst voor VTK-kursussen, organiseert volgend jaar een schachtenweekend dat zijn gelijke niet kent en programmeert een grote naam op de affiche van de Barbara-veertiendaagse.

Wat Loko betreft pleit Steentje voor een Centrale Raad, die op regelmatige basis moet samenkomen en ervoor moet zorgen dat de twee raden niet in mekaar's vaarwater komen. "Een serieuze organi-

satie is het aan zichzelf verplicht dat ze eenduidig naar buiten treedt en een coherent beleid voert." Verder wil Van den Steen meer evenredig stemrecht: één stem per 500 studenten lijkt hem een billijker systeem dan het huidige. Op het debat opperde zelfs iemand het idee dat kleine kringen die niet aan 500 studenten komen, moesten 'samenleggen' met andere kringen om een stem te verwerven. Al lijkt ons dit niet direct een serieus voorstel, Loko was wel het enige onderwerp op het debat waar niet over gepraat werd. Er werd maar liefst drie kwartier over gepraat. Als je weet dat er voor de rest geen zinnig woord is gezegd op dat debat, is dat toch iets dat hoopvol kan stemmen.

Een klacht die op het debat geregeld terug kwam over de raden - men sprak daar vooral over Kringraad - was dat er teveel "geleuterd" werd op de vergaderingen. De ingenieurs vinden dat er onderhand genoeg woorden gevallen zijn over de structuur van de koepel en het wordt tijd dat er ook eens over inhoudelijke zaken gediscussieerd wordt. Maar als Ploeg Steen enkel formele wijzigingen van het stemrecht en de structuur gaat voorstellen, dan stemt ons dat toch tot nadenken?

Over de fakbar is ook niet veel nieuws te rapen. We zijn het woord in S&O's programmaprochure zelfs niet tegengekomen. In de loop van dit jaar is men uit de Axiens weggetrokken en onderhandelingen over een nieuw stamkafee - dit keert één in eigen beheer - zijn voortijdig afgesproken. Men heeft even gedacht de Harlekijn over te nemen, maar daar is niets van in huis gekomen.

Jan Van der Linden
Noël van Kraft

26 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Melis

Maandag 24 april

- 20.30 u VIDEO Recent werk van de Belgische videokunstenaar Bruno Mistiaen, met Een zondag op de Malkoffweide, Waterloo en El nino de oro, in het Stuc, 1ste verd., ink. 60/80, org. Stuc.
- 20.00 u FILM The Keystone Company, in de reeks Charles Chaplin Unknown 1914-1922, in de Vlaamse Leergangen, org. Dat.
- 22.00 u FILM Essanay, in de reeks Charles Chaplin Unknown 1914-1922, in de Vlaamse Leergangen, org. Dat.

Dinsdag 25 april

- 19.45 u VIERING Kantus ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van 'Ons Leven', presentatie door Jef Burm en Louis Verbeek, in de Grote Aula, org. KVHV.
- 20.00 u KABARET Cabaretketet, in de Stadsschouwburg, ink. 120/200, org. CC Leuven.
- 20.00 u DEBAT Annetie Neyts en Marc Eyskens over moraal in de politiek, met moderator Frans Boenders, in De Witte Telperion, Naamsestr. 46, ink. gratis, org. Anubis/Kultuurcommissie KUL.
- 20.00 u FILM Lone Star-Mutual I, Charles Chaplin Unknown 1914-1922, in de Vlaamse Leergangen, org. Dat.
- 20.30 u VIDEO Recent werk van de Belgische videokunstenaar Bruno Mistiaen, met Een zondag op de Malkoffweide, Waterloo en El nino de oro, in het Stuc, 1ste verd., ink. 60/80, org. Stuc.
- 22.00 u FILM Lone Star-Mutual II, Charles Chaplin Unknown 1914-1922, in de Vlaamse Leergangen, org. Dat.

Woensdag 26 april

- 14.00 u FILM Het meisje en de Madonna, melodrama van E. Kiel, met D. De Weerd, J. Cammans, M. De Wachter en A. Toen, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9 (achter het stadhuis), org. Vlaamse Leergangen.
- 20.00 u KONCERT Opus Afghanistan: Peter Ickx, altus, zingt werk van Händel, Bach, Mozart e.a. met strijkersensemble, ten bale van Afghanistanprojecten van dr. Paul Ickx, in de Grote Aula, ink. 200/300, org. Afghanistan Stichting.
- 20.00 u FILM Kort Amerikaans, drama van G. Pieters, met Derek De Lint, J. Admiraal en A. Domburg, naar de roman van Jan Walkers, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Vlaamse Leergangen.
- 20.30 u INFORMATIEAVOND Silken en sporten: sportief, gezond en fris in blok- en eksamintijd, met Manu Bracke van het Medisch Centrum, in de Kleine Aula, ink. gratis, org. Sportraad.
- 21.30 u OPTREDEN Jazz it, met Sus Proost, Dirk Schreurs en Stoy Stoffelen, in De Lange Trappen, M. De Layensplein 1.

Donderdag 27 april

- 20.00 u ONTMOETING van een vrijwel ongekende wereld van beweging, ritme en dans met gesprek en oefening, met Katrien De Waele, in het Meisjescentrum, Vital Decosterstr. 47-49, org. Vrouw en Geloot.
- 20.00 u FILM First International, Charles Chaplin Unknown 1914-1922, in de Vlaamse Leergangen, org. Dat.
- 20.00 u LITERATUUR Frans Boenders (BRT 3) over na-oorlogse Japanse literatuur, in het Stuc, 1ste verd., ink. 140 (niet-leden), org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
- 20.30 u THEATER Heidevelden, een poëtisch stuk van Hilde Wilds gespeeld door Marianne Boyer, Hill De Vos en Albert Blitz, in het Stuc, ink. 180/250, org. Stuc.
- 20.30 u VIDEO An early frost, een Amerikaanse film uit 1985 van John Erman, vanaf 20.00 u tekenfilms, in Vaartstr. 16, ink. gratis, org. Pieter Coutereel.

Vrijdag 28 april

- 20.30 u FILM Jane B. par Agnes V., een Franse film uit 1987 van Agnes Varda, bedoeld als portret van Jane Birkin (zonder ondertiteling maar in eenvoudige spreektaal), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Zaterdag 29 april

- 20.30 u FILM Jane B. par Agnes V. (Frankrijk, 1987, Agnes Varda), portret van Jane Birkin, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Zondag 30 april

- 20.30 u KONCERT Het Libra-Kamerkoor presenteert dubbelkorige werken van o.m. Tallis, Gibbons, Palestrina, Bach, Marenzio en Da Viadana, in de St.-Geertruikerk, ink. 150/200, org. Libra-Kamerkoor.

TENTOONSTELLINGEN

- Allert Lakke:** tot 7 mei in Tiensevest 39 (wo en do van 18.00 tot 22.00 u, vr en za van 14.00 tot 18.00 u en zo van 10.00 tot 14.00 u), org. Transit vzw.
- Beeld na beeld:** Wandeltocht langsheen hedendaagse Belgische beeldhouwkunst in de KU Leuven, tot 23 juli, meer informatie in het sekretariaat van de Centrale Bib, lok. 04.11.
- Poëzie in Vlaanderen:** Poëzie in Vlaanderen in de periode 1955-1965, tot 12 mei, in het Erasmushuis, org. Aldeling Nederlandse Literatuurstudie.
- Roeland Kotsch:** muziek uit tuinen en parken, tot 31 mei, in de ABB Inkomhal, Diestsevest 2.
- Schilderijenotografieek:** van 1 mei tot 15 juni (alle dagen van 11.00 tot 02.00 u, weekend van 19.00 u), in kafee D'Adario, Ravenstraat.

Chaplin

Foto

Lang leve Chaplin, 100 jaar jong en dus goed voor een retrospectieve, dachten de handige jongens van De Andere Film. Aan de hand van een aantal kortfilms, gegroepeerd volgens produktieaanspraak naar Chaplin op een bepaald moment werkte, belicht DAF het werk van deze filmgrootheid op een minder voor de hand liggende manier. De kortfilms hebben niet enkel archiefwaarde, ze zijn meer dan een aanzet tot grotere speelfilms. Vaak laat Chaplin zich in deze reeks van zijn beste kant zien. Pionierswerk van 1914 tot 1922, met live pianobegeleiding in de Vlaamse Leergangen van 24 tot 27 april. Inlichtingen: ☎20.10.45.

Fotografen aller landen, uw uur is aangebroken! De kult-ur-kommissie van de KUL heeft een werkgroep samengesteld om een fotowedstrijd te organiseren. Bedoeling is dat degenen die "een eigen kijk hebben op het bonte en gevarieerde universitaire bedrijf" deze "uiteenlopende beeldenkaleidoscoop" proberen te visualiseren. Zowel studenten als personeel kunnen deelnemen en zenden maksimum 12 foto's in, uiterlijk tegen 15 december 1989. Deelnemingsformulieren en reglementen op 'Informatie en onthaal' op de Oude Markt, ☎ 28.40.10. De prijzen zijn fototoestellen, en het beste zal op een tentoonstelling te bekijken zijn.

TESISWIJZER

Dames (m/v)
laatstejaars,

Waarom

PLAKLETTEN?

(of misschien iets beter)

als je de voorpagina van je
tesis ook kan laten

ZETTEN

Snel, goed en goedkoop.

bij Alfaset cv
's Meiersstraat 5
(eerste verdieping)
3000 Leuven

Advertentie

TESISGIDS

Heren (v/m)
laatstejaars,

Waarom

PLAKLETTEN?

(of misschien nog slechter)

als je de voorpagina van je
tesis ook kan laten

ZETTEN

Snel, goed en goedkoop.

bij Alfaset cv
's Meiersstraat 5
(eerste verdieping)
3000 Leuven

Advertentie